

Galutinis variantas
2020 m. gruodis

220-asis tarptautinis audito standartas
(persvarstytas)

220-asis TAS (persvarstytas)

Finansinių ataskaitų audito
kokybės valdymas

IAASB

International Auditing
and Assurance
Standards Board

Apie IAASB

Šį dokumentą parengė ir patvirtino Tarptautinė audito ir užtikrinimo standartų valdyba (čia – *IAASB*, toliau šio TKVS tekste – TAUSV).

IAASB tikslas – tenkinti viešąjį interesą rengiant aukštos kokybės audito, užtikrinimo ir kitus susijusius standartus ir skatinant tarptautinių bei nacionalinių audito ir užtikrinimo standartų konvergenciją, taip didinant visame pasaulyje taikomos praktikos kokybę ir suderinamumą bei visuomenės pasitikėjimą pasauline audito ir kitų užtikrinimo paslaugų profesija.

IAASB kartu su Viešojo intereso priežiūros taryba, prižiūrinčia *IAASB* veiklą, ir *IAASB* konsultacine patariamąja grupe, kuri atstovauja visuomenės nuomonę dėl standartų ir gairių kūrimo, pagal bendrą standartų rengimo procesą rengia audito ir užtikrinimo standartus bei gaires, kuriuos gali naudoti buhalteriai profesionalai. Tarptautinė buhalterių federacija (čia – *IFAC*, toliau šio TKVS tekste – *TBF*) remia struktūras ir procesus, kurie yra *IAASB* veiklos pagrindas.

Informaciją apie autorių teises, prekių ženklus ir leidimus rasite [45 puslapyje](#).

International Auditing
and Assurance
Standards Board®

220-ASIS TARPTAUTINIS AUDITO STANDARTAS

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS VALDYMAS

(Galioja 2022 m. gruodžio 15 d. ar vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui)

TURINYS

	Dalis
Ižanga	
Šio TAS taikymo sritis	1
Audito įmonės kokybės valdymo sistema ir užduoties grupių vaidmuo	2–9
Įsigaliojimo data	10
Tikslas	11
Apibrėžtys	12
Reikalavimai	
Vadovaujančiųjų atsakomybė už auditų kokybės valdymą ir jos siekimą	13–15
Atitinkami etikos reikalavimai, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus.....	16–21
Santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimas ir tęsimas	22–24
Užduoties ištekčiai	25–28
Užduočių atlikimas	29–38
Stebėseną ir taisymas	39
Bendros atsakomybės už kokybės valdymą ir jos siekimą prisiėmimas.....	40
Dokumentavimas	41
Taikymas ir kita aiškinamoji medžiaga	
Šio TAS taikymo sritis	A1
Audito įmonės kokybės valdymo sistema ir užduoties grupių vaidmuo	A2–A14
Apibrėžtys.....	A15–A27
Vadovaujančiųjų atsakomybė už kokybės valdymą ir jos siekimą	A28–A37
Atitinkami etikos reikalavimai, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus.....	A38–A48
Santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimas ir tęsimas	A49–A58
Užduoties ištekčiai	A59–A79
Užduoties atlikimas	A80–A108
Stebėseną ir taisymas	A109–A112
Bendros atsakomybės už kokybės valdymą ir jos siekimą prisiėmimas.....	A113–A116
Dokumentavimas	A117–A120

220-asis tarptautinis audito standartas (TAS) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“ turėtų būti skaitomas kartu su 200-uoju TAS „Bendrieji nepriklausomo auditoriaus tikslai ir audito atlikimas pagal tarptautinius audito standartus“.

Ižanga

Šio TAS taikymo sritis

1. Šiame tarptautiniame audito standarte (TAS) aptariamos konkrečios auditoriaus pareigos dėl kokybės valdymo užduoties lygmeniu atliekant finansinių ataskaitų auditą bei susijusios užduoties partnerio pareigos. Šį TAS reikia skaityti kartu su atitinkamais etikos reikalavimais (žr. A1, A38 dalis).

Audito įmonės kokybės valdymo sistema ir užduočių grupių vaidmuo

2. Pagal 1-ąją TKVS, audito įmonės tikslas yra sukurti, įdiegti ir naudoti audito įmonės atliekamų finansinių ataskaitų auditų ar peržiūrų, kitų užtikrinimo ar susijusių paslaugų užduočių kokybės valdymo sistemą, kuri suteiktų pakankamą užtikrinimą, kad (žr. A13–A14 dalis):
 - a) audito įmonė ir jos darbuotojai vykdo savo pareigas laikydamiesi profesinių standartų, taikomų teisinių ir priežiūros reikalavimų, ir atlieka užduotis laikydamiesi šių standartų bei reikalavimų; ir
 - b) audito įmonės ar užduoties partnerių išleistos užduočių ataskaitos yra tinkamos, atsižvelgus į aplinkybes¹.
3. Šis TAS pagrįstas prielaida, kad audito įmonė privalo laikytis TKVS standartų ar nacionalinių reikalavimų, kurie yra ne mažiau griežti (žr. A2–A3 dalis).
4. Atsižvelgdama į audito įmonės kokybės valdymo sistemą ir laikydamasi šio TAS reikalavimų, užduoties partnerio vadovaujama užduoties grupė privalo (žr. A4–A11 dalis):
 - a) įdiegti audito užduočiai tinkamus audito įmonės atsakus į kokybės riziką (t. y. audito įmonės politikas arba procedūras) naudodama audito įmonės komunikotą arba iš jos gautą informaciją;
 - b) nustatyti, ar reikia parengti ir įgyvendinti atsakus užduoties lygmeniu kartu su audito įmonės politikose arba procedūrose numatytais atsakais, atsižvelgdama į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes; ir
 - c) komunikuoti audito įmonei užduoties metu gautą informaciją, kurią reikalaujama perduoti pagal audito įmonės politikas arba procedūras ir kuri pravers rengiant, diegiant ir naudojant audito įmonės kokybės valdymo sistemą.
5. Laikantis kituose TAS numatytų reikalavimų, galima gauti informacijos, svarbios kokybės valdymui užduoties lygmeniu (žr. A12 dalį).
6. Viešasis interesas tenkinamas nuosekliai atliekant kokybiškas audito užduotis ir siekiant šio standarto ir kitų kiekvienai užduočiai taikomų TAS tikslų. Audito užduoties kokybę užtikrinama planuojant ir atliekant užduotį bei išleidžiant jos ataskaitą remiantis profesiniais standartais, taikomais teisiniais ir priežiūros reikalavimais. Siekiant standartuose numatytų tikslų ir vykdant taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus būtina priimti profesinį sprendimą ir laikytis profesinio skepticizmo principo.

¹ 1-ojo TKVS 14 dalis

7. Laikydamosi 200-ojo TAS², užduoties grupė turi suplanuoti ir atlikti auditą laikydamosi profesinio skepticizmo principo ir priimdama profesinį sprendimą. Profesinis sprendimas priimamas darant informacija pagrįstus sprendimus, kokių veiksmų reikia imtis, kad galima būtų tinkamai kokybę valdyti ir jos siekti priklausomai nuo audito užduoties pobūdžio ir aplinkybių. Laikantis profesinio skepticizmo užtikrinama užduoties grupės priimamų sprendimų kokybė ir, užduoties grupei priimant tokius sprendimus, užtikrinamas bendras užduoties grupės efektyvumas siekiant kokybės užduoties lygmeniu. Užduoties grupė gali veiksmais ir komunikacija įrodyti, kad ji tinkamai laikosi profesinio skepticizmo požiūrio. Tokie veiksmai ir komunikacija gali apimti specifines priemones, skirtas mažinti kliūtis, pavyzdžiui, nesąmoningą šališkumą ar išteklių apribojimus, dėl kurių gali būti apribota galimybė tinkamai laikytis profesinio skepticizmo (žr. A33–A36 dalis).

Apimties keičiamumas

8. Šio TAS reikalavimai skirti taikyti atsižvelgiant į kiekvieno audito pobūdį ir aplinkybes. Pavyzdžiui:
- a) kai užduoties partneris pats vienas atlieka auditą, pavyzdžiui, paprastesnio subjekto auditą, kai kurie šio TAS reikalavimai netaikomi, nes jiems taikyti būtina įtraukti kitus užduoties grupės narius (žr. A13–A14 dalis);
 - b) kai užduoties partneris ne pats vienas atlieka auditą arba kai atliekamas subjekto, kurio pobūdis ir aplinkybės yra sudėtingesnės, auditas, užduoties partneris gali paskirti kitus užduoties grupės narius parengti arba atlikti kai kurias procedūras, užduotis arba veiksmus.

Užduoties partnerio pareigos

9. Užduoties partneris yra visiškai atsakingas ir kartu atskaitingas už šio TAS reikalavimų vykdymą. Frazė „užduoties partneris turi prisiimti atsakomybę už...“ taikoma tiems reikalavimams, kai partneriui leidžiama perduoti procedūrų, užduočių arba veiksmų parengimą ir atlikimą tinkamų įgūdžių arba patirties turintiems užduoties grupės nariams. Kitų reikalavimų atveju, šiame TAS aiškiai nurodoma, kad reikalavimą turi vykdyti arba atsakomybę turi prisiimti užduoties partneris, kuris taip pat gali gauti informacijos iš audito įmonės arba kitų užduoties grupės narių (žr. A22–A25 dalis).

Įsigaliojimo data

10. Šis standartas galioja 2022 m. gruodžio 15 d. ar vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų auditui.

Tikslas

11. Auditoriaus tikslas yra valdyti kokybę užduoties lygmeniu, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad buvo pasiekta kokybė, parodanti, jog :
- a) auditorius įvykdė savo pareigas ir atliko auditą pagal profesinius standartus bei taikomus teisinius ir priežiūros reikalavimus; ir
 - b) išleista auditoriaus išvada yra tinkama, atsižvelgus į aplinkybes.

² 200-ojo TAS „Bendrieji nepriklausomo auditoriaus tikslai ir audito atlikimas pagal tarptautinius audito standartus“ 15–16 ir A20–A24 dalys

Apibrėžtys

12. Šiame TAS vartojamų terminų reikšmės:

- a) užduoties partneris³ – partneris arba kitas audito įmonės paskirtas asmuo, kuris yra atsakingas už audito užduotį, jos atlikimą ir už auditoriaus išvados išleidimą audito įmonės vardu bei kuriam, kai reikalaujama, atitinkamus įgaliojimus suteikia profesinės, teisinės arba reguliuojančios institucijos;
- a) užduoties kokybės peržiūra – objektyvus reikšmingų užduoties grupės priimtų sprendimų ir padarytų išvadų vertinimas, kurį užduoties kokybės peržiūrą atliekantis asmuo atlieka ir baigia iki užduoties ataskaitos datos arba jos datą;
- c) užduoties kokybės peržiūrą atliekantis asmuo – partneris, kitas asmuo, kuris yra iš audito įmonės arba iš išorės ir kurį audito įmonė paskiria užduoties kokybės peržiūrai atlikti;
- d) užduoties grupė – visi audito užduotį atliekantys partneriai ir specialistai bei kiti asmenys, kurie atlieka audito užduoties procedūras, išskyrus auditoriaus išorės ekspertą⁴ ir vidaus auditorius, kurie audito užduoties⁵ metu teikia tiesioginę pagalbą (žr. A15–A25 dalis);
- e) audito įmonė – atskiras praktikuojantis auditorius, buhalterių profesionalų bendrija, bendrovė arba lygiavertis viešajame sektoriuje veikiantis subjektas (žr. A26 dalį);
- f) tinklo audito įmonė – audito įmonė arba subjektas, priklausantis audito įmonės tinklui (žr. A27 dalį);
- g) tinklas – didesnė struktūra (žr. A27 dalį):
 - i) kuri skirta bendradarbiavimui palaikyti; ir
 - ii) kurios akivaizdi paskirtis yra pelno ar išlaidų pasidalijimas, ar kuri turi bendrus savininkus, yra bendrai kontroliuojama ar valdoma, įgyvendina bendrą kokybės valdymo politikas arba procedūras, bendrą verslo strategiją, turi bendrą prekių ženklą pavadinimą ar naudojami didžiąja dalimi profesinių išteklių;
- h) partneris – asmuo, kuris turi įgaliojimų įsipareigoti audito įmonės vardu atlikti profesinių paslaugų užduotį;
- i) darbuotojai – audito įmonės partneriai ir specialistai;
- j) profesiniai standartai – tarptautiniai audito standartai (TAS) ir atitinkami etikos reikalavimai;
- k) atitinkami etikos reikalavimai – profesinės etikos principai ir etikos reikalavimai, kurių privalo laikytis buhalteriai profesionalai atlikdami audito užduotį. Atitinkami etikos reikalavimai paprastai apima Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos išleisto Buhalterių profesionalų etikos kodekso (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus) (toliau – TBESV kodeksas) nuostatas, susijusias su finansinių ataskaitų auditais kartu su nacionaliniais reikalavimais, kurie yra griežtesni;

³ Sąvokos „užduoties partneris“, „partneris“ ir „audito įmonė“ atitinkamai atvejais apima ir lygiavertias pareigas viešajame sektoriuje einančius asmenis.

⁴ Sąvoka „auditoriaus ekspertas“ apibrėžta 620-ojo TAS „Auditoriaus eksperto darbo naudojimas“ 6 dalies a punkte.

⁵ 610-ajame TAS (2013 m. persvarstyame) „Vidaus auditorių darbo naudojimas“ nustatyta, kiek galima naudotis tiesiogine pagalba. Jame taip pat pažymima, kad pagal įstatymus arba teisės aktus išorės auditoriui gali būti draudžiama naudotis tiesiogine vidaus auditorių pagalba. Todėl tiesiogine pagalba galima naudotis tikse tose situacijose, kuriose tai leidžiama;

- l) atsakas (susijęs su kokybės valdymo sistema) – audito įmonės sukurtos ir įdiegtos politikos arba procedūros, skirtos reaguoti į vienos arba kelių rūšių kokybės riziką:
- i) politikos – tai pareiškimai apie tai, kas turėtų arba neturėtų būti padaryta reaguojant į vienos arba kelių rūšių kokybės riziką. Tokie pareiškimai gali būti įforminti dokumentais, aiškiai įvardyti komunikacijose arba numanomi dėl atliekamų veiksmų ir priimamų sprendimų;
 - ii) procedūros – tai politikų įdiegimo veiksmai;
- m) specialistai – audito įmonės profesionalai, išskyrus partnerius, įskaitant visus audito įmonės sandomus ekspertus.

Reikalavimai

Vadovaujančiųjų atsakomybė už auditų kokybės valdymą ir jos siekimą

13. Užduoties partneris turi prisiimti bendrą atsakomybę už audito užduoties kokybės valdymą ir jos siekimą, įskaitant atsakomybę už užduoties aplinkos, kurioje būtų akcentuojama audito įmonės kultūra ir elgesys, kurio tikimasi iš užduoties grupės narių, sukūrimą. Tokiu atveju užduoties partneris turi pakankamai ir tinkamai dalyvauti visos audito užduoties metu, kad tuo remdamasis galėtų laikyti, jog priimti reikšmingi sprendimai ir padarytos išvados yra tinkami, atsižvelgiant į užduoties pobūdį ir aplinkybes (žr. A28–A37 dalis).
14. Kurdamas 13 punkte apibūdintą aplinką, užduoties partneris turi prisiimti atsakomybę už tai, kad atliekami veiksmai yra aiškūs, nuoseklūs ir efektyvūs bei atspindintys audito įmonės įsipareigojimą siekti kokybės. Užduoties partneris taip pat turi nustatyti ir komunikuoti, kokio elgesio tikimasi iš užduoties grupės narių, kartu akcentuodamas (žr. A30–A34 dalis):
- a) pareigą visiems užduoties grupės nariams prisidėti prie kokybės valdymo ir siekimo užduoties lygmeniu;
 - b) profesinės etikos, vertybių ir principų svarbą užduoties grupės nariams;
 - c) atviro ir nuolatinio komunikavimo užduoties grupėje svarbą, taip pat galimybės užduoties grupės nariams išsakyti abejones nebijant atsakomųjų veiksmų sudarymo svarbą; ir
 - d) svarbą to, kad kiekvienas užduoties grupės narys laikytųsi profesinio skepticizmo principo visos audito užduoties metu.
15. Jeigu užduoties partneris paskiria su šio TAS reikalavimu susijusių procedūrų, užduočių ar veiksmų parengimą arba atlikimą kitiems užduoties grupės nariams, kurie padeda užduoties partneriui vykdyti šio TAS reikalavimus, užduoties partneris ir toliau prisiima bendrą atsakomybę už audito užduoties kokybės valdymą ir jos siekimą vadovaudamas tokiems užduoties grupės nariams, prižiūradamas ir peržiūradamas jų darbą (žr. 9, A37 dalis).

Atitinkami etikos reikalavimai, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus

16. Užduoties partneris turi suprasti atitinkamus etikos reikalavimus, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus, kurie taikomi priklausomai nuo audito užduoties pobūdžio ir aplinkybių (žr. A38–A42, A48 dalis).
17. Užduoties partneris turi prisiimti atsakomybę už tai, kad kiti užduoties grupės nariai būtų supažindinami su atitinkamais etikos reikalavimais, kurie taikomi priklausomai nuo audito užduoties

pobūdžio ir aplinkybių, ir audito įmonės politikomis ir procedūromis, įskaitant tokias, kurios skirtos (žr. A23–A25, A40–A44):

- a) nustatyti, įvertinti grėsmes, kad nebus laikomasi atitinkamų etikos reikalavimų, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus, ir į jas reaguoti;
 - b) nurodyti aplinkybes, kurioms esant gali būti pažeidžiami atitinkami etikos reikalavimai, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus, bei užduoties grupės pareigos, kai jie sužino apie pažeidimus; ir
 - c) nurodyti užduoties grupės pareigas, kai jie sužino apie tai, kad subjektas nesilaiko įstatymų ir kitų teisės aktų⁶.
18. Jeigu užduoties partneris pastebi dalykus, rodančius atitinkamų etikos reikalavimų laikymuisi kylančią grėsmę, užduoties partneris, laikydamasis audito įmonės politikų arba procedūrų, naudodamasis atitinkama informacija, gauta iš audito įmonės, užduoties grupės arba kitų šaltinių, turi įvertinti grėsmę ir imtis atitinkamų veiksmų (žr. A43–A44 dalis).
19. Užduoties partneris turi išlikti budrus visos užduoties metu ir stebėti bei, jeigu reikia, teikti paklausimus dėl to, ar užduoties grupės nariai nesilaiko atitinkamų etikos reikalavimų arba audito įmonės politikų arba procedūrų (žr. A45 dalį).
20. Jeigu remdamasis audito įmonės kokybės valdymo sistema ar kitais šaltiniais užduoties partneris pastebi dalykų, kurie rodo, kad nebuvo laikomasi atitinkamų etikos reikalavimų, kurie taikomi priklausomai nuo audito užduoties pobūdžio ir aplinkybių, užduoties partneris, pasikonsultavęs audito įmonės viduje, turi imtis tinkamų veiksmų (žr. A46 dalį).
21. Prieš datuodamas auditoriaus išvadą, užduoties partneris turi prisiimti atsakomybę už tai, kad būtų nustatyta, ar buvo laikomasi atitinkamų etikos reikalavimų, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus (žr. A38 ir A47 dalis).

Santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimas ir tęsimas

22. Užduoties partneris turi įsitikinti, kad atitinkamos politikos arba procedūros dėl santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimo bei tęstinumo buvo tinkamai vykdomos, ir turi nustatyti, ar šiuo atžvilgiu padarytos išvados yra tinkamos (žr. A49–A52, A58 dalis).
23. Užduoties partneris, planuodamas ir atlikdamas audito užduotį pagal kitus TAS ir laikydamasis šio TAS reikalavimų, turi atsižvelgti į informaciją, kurią jis gavo prisiimdamas ir tęsdamas užduotį (žr. A53–A56 dalis).
24. Jeigu užduoties grupė sužino informacijos, dėl kurios audito įmonė būtų atsisakiusi audito užduoties, jei tokią informaciją audito įmonė būtų žinojusi prieš prisiimdama arba tęsdama santykius su klientu arba konkrečią užduotį, užduoties partneris turi nedelsdamas komunikuoti tokią informaciją audito įmonei, kad audito įmonė ir užduoties partneris galėtų imtis reikiamų veiksmų (žr. A57 dalį).

Užduoties ištekliai

25. Užduoties partneris turi nustatyti, kad pakankami ir tinkami ištekliai, reikalingi užduočiai atlikti, yra užduoties grupei paskirti ar leidžiami naudoti laiku, atsižvelgdamas į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes, audito įmonės politikas arba procedūras ir pokyčius, kurių gali atsirasti užduoties metu

⁶ 250-asis TAS (persvarstytas) „Įstatymų ir teisės aktų įvertinimas, atliekant finansinių ataskaitų auditą“

(žr. A59–A70, A73–A74, A79 dalis).

26. Užduoties partneris turi nustatyti, kad užduoties grupės nariai, auditoriaus išorės ekspertai ir vidaus auditoriai, kurie teikia tiesioginę pagalbą ir kurie nėra užduoties grupės nariai, kartu turi tinkamos kompetencijos ir gebėjimų, įskaitant pakankamai laiko, atlikti audito užduotį (žr. A62, A71–A74 dalis).
27. Jeigu laikydamasis 25 ir 26 dalyse nurodytų reikalavimų užduoties partneris nustato, kad paskirti arba leidžiami naudoti išteklių yra nepakankami arba netinkami audito užduoties aplinkybėmis, užduoties partneris turi imtis tinkamų veiksmų, pavyzdžiui, komunikuoti su tinkamais asmenimis dėl būtinybės paskirti papildomų arba alternatyvių išteklių užduočiai atlikti arba leisti juos naudoti (žr. A75–A78 dalis).
28. Užduoties partneris yra atsakingas už tinkamą užduoties grupei paskirtų ar leidžiamų naudoti išteklių naudojimą atsižvelgdamas į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes (žr. A63–A69 dalis).

Užduoties atlikimas

Vadovavimas, priežiūra ir peržiūra

29. Užduoties partneris turi prisiimti atsakomybę už vadovavimą užduoties grupės nariams, jų darbo priežiūrą ir peržiūrą (žr. A80 dalį).
30. Užduoties partneris turi nustatyti, ar vadovavimo, priežiūros ir peržiūros pobūdis, atlikimo laikas ir apimtis (žr. A81–A89, A94–A97 dalis):
 - a) planuojami ⁷ ir vykdomi vadovaujantis audito įmonės politikomis arba procedūromis, profesiniais standartais ir taikomais teisiniais ir priežiūros reikalavimais; ir
 - b) pritaikyti pagal audito užduoties pobūdį ir aplinkybes bei išteklius, kuriuos audito įmonė paskyrė arba leido naudoti užduoties grupei.
31. Audito užduoties metu, užduoties partneris turi tinkamu laiku peržiūrėti audito dokumentus, įskaitant audito dokumentus, susijusius su (žr. A90–A93 dalis):
 - a) reikšmingais dalykais⁸;
 - b) reikšmingais sprendimais, įskaitant susijusius su sudėtingais ar ginčytiniais dalykais, nustatytais per užduotį, bei padarytas išvadas; ir
 - c) kitais dalykais, kurie, užduoties partnerio profesiniu sprendimu, yra svarbūs užduoties partneriui vykdant savo pareigas.
32. Užduoties partneris, peržiūrėjęs audito dokumentus ir aptaręs su užduoties grupe, turi nustatyti, auditoriaus išvados datą arba anksčiau, ar buvo surinkta pakankamų tinkamų audito įrodymų padarytoms išvadoms ir išleidžiamai auditoriaus išvadai pagrįsti (žr. A90–A94 dalis).

⁷ 300-ojo TAS „Finansinių ataskaitų audito planavimas“ 11 dalis

⁸ 230-ojo TAS „Audito dokumentai“ 8 dalies c punktas

33. Prieš datuodamas auditoriaus išvadą, užduoties partneris turi peržiūrėti finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadą, įskaitant (jeigu taikoma) pagrindinius audito dalykus⁹ bei susijusius audito dokumentus, kad nustatytų, ar išleidžiama auditoriaus išvada bus tinkama, atsižvelgus į aplinkybes¹⁰.
34. Audito partneris turi peržiūrėti oficialias rašytines komunikacijas su vadovybe, už valdymą atsakingais asmenimis ar reguliavimo institucijomis, prieš jas išsiųsdamas (žr. A98 dalį).

Konsultacijos

35. Užduoties partneris turi (žr. A99–A102 dalis):
- a) prisiimti atsakomybę už užduoties grupę, ją konsultuodamas:
 - i) sudėtingais arba ginčytiniais dalykais arba dalykais, dėl kurių pagal audito įmonės politikas arba procedūras reikia konsultuotis; ir
 - ii) kitais dalykais, dėl kurių, profesiniu užduoties partnerio sprendimu, reikia konsultuotis;
 - b) įsitikinti, kad užduoties grupės nariai tinkamai konsultavosi užduoties metu tiek užduoties grupėje, tiek su kitais atitinkamo lygmens asmenimis audito įmonėje bei už jos ribų;
 - c) įsitikinti, kad su konsultuojančia šalimi būtų tinkamai susitarta dėl konsultacijų pobūdžio ir apimties bei dėl konsultacijų metu prieitų išvadų; ir
 - d) nustatyti, kad tokių konsultacijų metu sutartos išvados buvo įgyvendintos.

Užduoties kokybės peržiūra

36. Atlikdamas audito užduotis, kurių kokybės peržiūra yra privaloma, užduoties partneris turi (žr. A103 dalį):
- a) nustatyti, ar buvo paskirtas užduoties kokybės peržiūrą atliekantis asmuo;
 - b) bendradarbiauti su užduoties kokybės peržiūrą atliekančiu asmeniu ir informuoti kitus užduoties grupės narius apie tokią jų pareigą;
 - c) aptarti su užduoties kokybės peržiūrą atliekančiu asmeniu reikšmingus audito užduoties metu iškilusius dalykus ir reikšmingus sprendimus, įskaitant užduoties kokybės peržiūros metu nustatytus dalykus; ir
 - d) nedatuoti auditoriaus išvados, kol nebus baigta užduoties kokybės peržiūra (žr. A104–A106 dalis).

Nuomonių skirtumai

37. Jeigu nuomonių skirtumai susidaro tarp užduoties grupės narių arba tarp užduoties grupės narių ir užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens ar asmenų, dirbančių su audito įmonės kokybės valdymo sistema, įskaitant asmenis, su kuriais konsultuojamasi, užduoties grupė turi vadovautis audito įmonės nustatytais nuomonių skirtumų sprendimo politikomis arba procedūromis (žr. A107–A108 dalis).

⁹ 701-asis TAS „Pagrindinių audito dalykų pateikimas nepriklausomo auditoriaus išvadoje“

¹⁰ 700-asis TAS (persvarstytas) „Nuomonės apie finansines ataskaitas susidarymas ir pateikimas“ arba 705-asis TAS (persvarstytas) „Nuomonės modifikavimas nepriklausomo auditoriaus išvadoje“

38. Užduoties partneris turi:

- a) prisiimti atsakomybę už tai, kad būtų reaguojama į nuomonių skirtumus ir kad jie būtų išsprendžiami pagal audito įmonės politikas arba procedūras;
- b) nustatyti, ar priėtos išvados yra dokumentuotos ir įgyvendintos; ir
- c) nedatuoti auditoriaus išvados, kol nebus išspręsti nuomonių skirtumai.

Stebėseną ir taisymas

39. Užduoties partneris, prisiimdamas atsakomybę už toliau nurodytus veiksmus, turi (žr. A109–A112 dalis):

- a) suprasti informaciją, gautą iš audito įmonės jos stebėsenos ir taisymo proceso metu, ir, kai taikoma, informaciją, gautą tinklo ir tinklo įmonių stebėsenos ir taisymo proceso metu;
- b) nustatyti informacijos, nurodytos 39 dalies a punkte, svarbą ir poveikį audito užduočiai bei imtis tinkamų veiksmų; ir
- c) išlikti budriam visos audito užduoties metu, kad galėtų pastebėti informaciją, kuri gali būti svarbi audito įmonės stebėsenos ir taisymo procesui, ir komunikuoti tokią informaciją už procesą atsakingiems asmenims.

Bendros atsakomybės už kokybės valdymą ir jos siekimą prisiėmimas

40. Prieš datuodamas auditoriaus išvadą, užduoties partneris turi nustatyti, kad jis prisiėmė bendrą atsakomybę už audito užduoties kokybės valdymą ir jos siekimą. Siekdamas tą padaryti, užduoties partneris turi nustatyti, kad (žr. A113–A116 dalis):

- a) jis pakankamai ir tinkamai dalyvavo visos audito užduoties metu, ir tuo remdamasis gali laikyti, kad priimti reikšmingi sprendimai ir padarytos išvados yra tinkami, atsižvelgiant į užduoties pobūdį ir aplinkybes; ir
- b) laikantis šio TAS reikalavimų buvo atsižvelgta į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes bei jų pasikeitimus, taip pat į susijusias audito įmonės politikas arba procedūras.

Dokumentavimas

41. Laikydamasis 230-ojo TAS¹¹, auditorius į audito dokumentus turi įtraukti (žr. A117–A120 dalis):

- a) nustatytus dalykus, svarbius aptarimus su darbuotojais ir išvadas, padarytas dėl:
 - i) pareigų, susijusių su atitinkamais etikos reikalavimais, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus, vykdymo;
 - ii) santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimo ir tęsimo;
- b) audito užduoties metu rengtų konsultacijų pobūdį, apimtį ir tokių konsultacijų metu priėtas išvadas bei jų įgyvendinimą;
- c) tai, kad užduoties kokybės peržiūra buvo baigta auditoriaus išvados datą arba anksčiau, jeigu audito užduočiai taikoma užduoties kokybės peržiūra.

¹¹ 230-ojo TAS „Audito dokumentavimas“ 8–11 ir A6 dalys

Taikymas ir kita aiškinamoji medžiaga

Šio TAS taikymo sritis (žr. 1 dalį)

- A1. Šis TAS taikomas visiems finansinių ataskaitų auditams, įskaitant grupės finansinių ataskaitų auditą. 600-ajame TAS¹² nagrinėjami specialūs svarstymai dėl grupės finansinių ataskaitų audito ir komponentų auditorių dalyvavimo. 600-asis TAS, pritaikytas atsižvelgiant į aplinkybes, taip pat gali būti naudingas atliekant finansų ataskaitų auditą, kai į užduoties grupę įtraukiami asmenys iš kitos audito įmonės. Pavyzdžiui, 600-asis TAS gali būti naudingas, kai toks asmuo dalyvauja fiziniėje inventorizacijoje, ilgalaikio materialiojo turto patikroje arba atlieka audito procedūras toliau esančioje vietovėje esančiame bendrų paslaugų centre.

Audito įmonės kokybės valdymo sistema ir užduočių grupių vaidmuo (žr. 2–9 dalis)

- A2. 1-ajame TKVS nagrinėjama audito įmonės atsakomybė už kokybės valdymo sistemos sukūrimą, įdiegimą ir naudojimą.
- A3. Audito įmonėse arba nacionaliniuose reikalavimuose gali būti vartojama skirtinga terminologija arba nurodomos tvarkos kokybės valdymo sistemos komponentams apibūdinti. Nacionaliniai reikalavimai dėl audito įmonės pareigos už kokybės valdymo sistemos sukūrimą, įdiegimą ir naudojimą, laikomi ne mažiau griežtais nei 1-ojo TKVS reikalavimai, kai tokie nacionaliniai reikalavimai apima 1-ojo TKVS reikalavimus ir įpareigoja audito įmonę siekti 1-ojo TKVS tikslo.

Užduoties grupės pareigos, susijusios su audito įmonės kokybės valdymo sistema (žr. 4 dalį)

- A4. Kokybės valdymas užduoties lygmeniu įgyvendinamas naudojant audito įmonės kokybės valdymo sistemą ir atsižvelgiant į konkrečias audito užduoties aplinkybes ir pobūdį. Pagal 1-ąjį TKVS, audito įmonė privalo komunikuoti informaciją, kuria remdamasi užduoties grupė gali suprasti ir įvykdyti savo pareigas, susijusias su užduočių atlikimu. Pavyzdžiui, tokiose komunikacijose gali būti nurodomos politikos arba procedūros, kurių turi būti laikomasi konsultuojantis su paskirtais asmenimis atitinkamose situacijose, susijusiose su sudėtingais techniniais ir etiniais klausimais, arba nurodoma konkrečiose užduotyse pasitelkti audito įmonės paskirtus ekspertus atlikti audito procedūras, susijusias su tam tikrais dalykais (pvz., audito įmonė gali nurodyti, kad audito įmonės paskirti kredito ekspertai turi dalyvauti finansinių įstaigų audito metu audituojant atidėjinius tikėtiniems kredito nuostoliams).
- A5. Atsakai audito įmonės lygmeniu gali apimti tinklo arba kitų audito įmonių, tinklo padalinių ir organizacijų politikas arba procedūras (tinklo reikalavimai arba tinklo paslaugos yra išsamiau apibūdintos 1-ojo TKVS skyriuje „Tinklo reikalavimai arba tinklo paslaugos“¹³). Šio TAS reikalavimai grindžiami prielaida, kad audito įmonė privalo imtis būtinų veiksmų, kad užduoties grupės galėtų audito užduoties metu vykdyti tinklo reikalavimus arba naudoti tinklo paslaugas (pavyzdžiui, reikalavimą naudoti tinklo audito įmonės sukurtą audito metodiką). Pagal 1-ąjį TKVS, audito įmonė turi nustatyti, kiek tinklo reikalavimai arba tinklo paslaugos yra svarbūs audito įmonės kokybės valdymo sistemai, ir kiek į juos atsižvelgta šioje sistemoje¹⁴.

¹² 600-asis TAS „Specialūs svarstymai – grupės finansinių ataskaitų auditas (įskaitant komponentų auditorių darbą)“

¹³ 1-ojo TKVS 49 dalies b punktas

¹⁴ 1-ojo TKVS 49 dalies a punktas

- A6. Kai kurie audito įmonės lygmens atsakai į kokybės riziką nėra įgyvendinami užduoties lygmeniu, bet yra svarbūs laikantis šio TAS reikalavimų. Pavyzdžiui, audito įmonės lygmens atsakai, kuriais užduoties grupė gali pasikliauti laikydamosi šio TAS reikalavimų, apima:
- darbuotojų įdarbinimo ir profesinio mokymo procesus;
 - informacinių technologijų (IT) taikomąsias programas, kurias naudojant atliekama audito įmonės nepriklausomumo stebėseną;
 - IT taikomųjų programų, naudojamų prisimant ir tęsiant santykius su klientais ir audito užduotis, vystymą; ir
 - audito metodikų ir susijusių įdiegimo įrankių vystymą bei gairių rengimą.
- A7. Dėl specifinio kiekvienos audito užduoties pobūdžio ir aplinkybių bei pokyčių, galinčių įvykti audito užduoties metu, audito įmonė negali nustatyti užduoties lygmeniu galinčios kilti visų rūšių kokybės rizikos ar numatyti visus susijusius ir tinkamus atsakus. Todėl užduoties grupė, siekdama nustatyti, ar reikia užduoties lygmeniu parengti ir įdiegti atsakus, nenumatytus audito įmonės politikose arba procedūrose, priima profesinį sprendimą, kad būtų įvykdytas šio TAS tikslas¹⁵.
- A8. Šio TAS reikalavimai, užduoties grupės supratimas apie užduoties pobūdį ir aplinkybės bei audito užduoties metu įvykę pokyčiai turi įtakos tam, kaip užduoties grupė nustato, ar užduoties lygmens atsakai yra būtini (jei būtini, kokie tai atsakai). Pavyzdžiui, užduoties metu gali atsirasti nenumatytų aplinkybių, dėl kurių užduoties partneris gali paprašyti prisidėti atitinkamos patirties turinčius darbuotojus prie tų, kurie buvo iš pradžių paskirti ar kuriuos buvo numatyta paskirti.
- A9. Santykinė pusiausvyra tarp užduoties grupės pastangų laikytis šio TAS reikalavimų (t. y. tarp audito įmonės atsakų įgyvendinimo ir konkrečiai užduočiai parengtų specifinių atsakų įgyvendinimo kartu su atsakais, nustatytais audito įmonės politikose arba procedūrose) gali skirtis. Pavyzdžiui, audito įmonė gali sukurti audito programą, skirtą naudoti aplinkybėmis, taikytinomis audito užduočiai (pvz., konkrečiai veiklos sričiai skirtą audito programą). Be būtinų procedūrų atlikimo laiko ir apimties nustatymo, į audito programą užduoties lygmeniu gali praktiškai arba visiškai nereikėti įtraukti kelių papildomų audito procedūrų. Arba laikydamosi šiame TAS nurodytų užduoties atlikimo reikalavimų, audito grupė gali daugiau dėmesio skirti atsakų užduoties lygmeniu rengimui ir įgyvendinimui atsižvelgdama į specifinį užduoties pobūdį ir aplinkybes (pvz., suplanuoti ir atlikti procedūras, skirtas reaguoti į reikšmingo iškraipymo riziką ir nenumatytas audito įmonės audito programose).
- A10. Siekdama laikytis šio TAS reikalavimų, užduoties grupė paprastai gali vadovautis audito įmonės politikomis arba procedūromis, nebent:
- remdamasi savo supratimu arba praktine patirtimi, užduoties grupė nustato, kad audito įmonės politikos arba procedūros nėra efektyvi priemonė atsižvelgiant į užduoties pobūdį ir aplinkybes; arba
 - remiantis audito įmonės ar kitų šalių pateikta informacija apie tokių politikų arba procedūrų efektyvumą darytina kitokia išvada (pvz., informacija, gauta iš audito įmonės vykdomos stebėsenos, išorės tikrinimų arba kitų atitinkamų šaltinių, rodo, kad audito įmonės politikos arba procedūros nėra efektyvios).

¹⁵ Pagal 200-ąjį TAS reikalaujama kad auditorius, planuodamas ir atlikdamas finansinių ataskaitų auditą, priimtų profesinį sprendimą.

A11. Jeigu užduoties partneris sužino (įskaitant, kai jį informuoja kiti užduoties grupės nariai), kad audito įmonės atsakai į kokybės riziką yra neefektyvūs konkrečios užduoties atveju arba užduoties partneris negali pasikliauti audito įmonės politikomis arba procedūromis, užduoties partneris turi nedelsdamas komunikuoti šią informaciją audito įmonei pagal 39 dalies c punktą, nes tokia informacija yra svarbi audito įmonės stebėsenos ir taisymo procesui. Pavyzdžiui, jeigu užduoties grupės narys nustato, kad audito programinėje įrangoje yra saugos trūkumų, audito įmonė gali imtis veiksmų audito programai atnaujinti ir išleisti atnaujintą versiją, jeigu tokia informacija laiku komunicuojama tinkamiems darbuotojams. Dėl pakankamų ir tinkamų išteklių taip pat žr. A70 dalį.

Informacija, svarbi kokybės valdymui užduoties lygmeniu (žr. 6 dalį)

A12. Įgyvendinant kitų TAS reikalavimus, galima surinkti informacijos, svarbios kokybės valdymui užduoties lygmeniu. Pavyzdžiui, siekiant suprasti subjektą ir jo aplinką, kaip to reikalaujama pagal 315-ąjį TAS (2019 m. persvarstyta)¹⁶, surenkama informacijos, kuri gali būti svarbi laikantis šio TAS reikalavimų. Tokia informacija gali būti svarbi, siekiant nustatyti:

- konkrečiose audito srityse reikalingų išteklių pobūdis, pavyzdžiui, tinkamą patirtį turinčių grupės narių pasitelkimas didelės rizikos srityse arba ekspertų pagalba sudėtingais klausimais;
- konkrečiose audito srityse reikalingų išteklių kiekį, pavyzdžiui, grupės narių, paskirtų dalyvauti fiziniuose atsargų inventurizacijose keliose vietovėse, skaičius;
- grupės narių atlikto darbo peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį atsižvelgiant į įvertintą reikšmingo iškraipymo riziką; arba
- suplanuotų audito valandų paskirstymas, numatant daugiau laiko, įskaitant labiau patyrusių grupės narių laiką, tose srityse, kuriose yra didesnė reikšmingo iškraipymo rizika arba nustatyta rizika įvertinta kaip didesnė.

Apimties keičiamumas (žr. 2, 8 dalis)

A13. Mažesnės audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodytas užduoties partneris, kuris audito įmonės vardu rengia daug atsakų į audito įmonės kokybės riziką, nes tai galėtų būti efektyvesnis būdas rengti ir įgyvendinti atsakus kaip audito įmonės kokybės valdymo sistemos dalį. Be to, mažesnės audito įmonės politikos arba procedūros gali būti ne tokios formalios. Pavyzdžiui, jeigu labai maža audito įmonė atlieka santykinai mažą skaičių audito užduočių, ji gali nustatyti, kad visą audito įmonę apimanti nepriklausomumo reikalavimo laikymosi stebėseną nėra būtina, ir pavesti užduoties partneriui ją vykdyti atskiros užduoties lygmeniu.

A14. Visi reikalavimai, susiję su vadovavimu kitiems užduoties grupės nariams, su jų darbo priežiūra ir peržiūra, taikomi tik tuo atveju, jeigu užduoties grupėje yra kitų nei užduoties partneris narių.

Apibrėžtys

Užduoties grupė (žr. 12 dalies d punktą)

A15. Užduoties grupę galima formuoti skirtingais būdais. Pavyzdžiui, užduoties grupės nariai gali būti vienoje vietovėje arba veikti skirtingose geografinėse vietovėse, ir jie gali būti skirstomi į grupes pagal

¹⁶ 315-asis TAS (2019 m. persvarstytas) „Reikšmingo iškraipymo rizikos nustatymas ir įvertinimas“

atliekamą veiklą. Neatsižvelgiant į užduoties grupės formavimo būdą, visi asmenys, audito užduoties metu atliekantys audito procedūras¹⁷, laikomi užduoties grupės nariais.

- A16. Užduoties grupės apibrėžtyje akcentuojami asmenys, kurie audito užduoties metu atlieka audito procedūras. Audito įrodymai, kurių reikia auditoriaus nuomonei ir išvadai pagrįsti, pirmiausia renkami audito užduoties metu atliekant audito procedūras¹⁸. Audito procedūros apima rizikos įvertinimo procedūras¹⁹ ir tolesnes audito procedūras²⁰. Kaip paaiškinta 500-ajame TAS, audito procedūros gali būti: tikrinimas, stebėjimas, patvirtinimas, perskaičiavimą, pakartotinis atlikimas, analitinės procedūros ir paklausimų pateikimas. Dažnai kelios tokios procedūros atliekamos kartu²¹. Kituose TAS, pavyzdžiui 520-ajame TAS²², taip pat gali būti nurodytos specifinės procedūros, skirtos audito įrodymams rinkti.
- A17. Užduoties grupę sudaro darbuotojai. Į ją taip pat gali būti įtraukti kiti audito procedūras atliekantys asmenys iš:
- a) tinklo audito įmonės; arba
 - b) audito įmonės, kuri nėra tinklo audito įmonė, arba iš kito paslaugų teikėjo²³.
- Pavyzdžiui, asmuo iš kitos audito įmonės gali grupės audito užduoties metu atlikti audito procedūras su komponento finansine informacija, dalyvauti, fizinėje atsargų inventorizacijoje arba patikrinti ilgalaiķ materialųjį turtą toliau esančioje vietovėje.
- A18. Į užduoties grupę taip pat galima įtraukti asmenis iš paslaugų teikimo centrų, kurie atlieka audito procedūras. Pavyzdžiui, gali būti nustatyta, kad konkrečios užduotys kartojasi arba yra specialaus pobūdžio, todėl jas gali atlikti atitinkamų įgūdžių turintys darbuotojai, todėl jie įtraukiami į užduoties grupę. Tokius paslaugų teikimo centrus gali įsteigti audito įmonė, tinklas arba kitos to paties tinklo audito įmonės, padaliniai ir organizacijos. Pavyzdžiui, centralizuota funkcija gali būti naudojama, kad būtų lengviau atlikti išorės patvirtinimų procedūras.
- A19. Į užduoties grupę taip pat galima įtraukti asmenis, kurie turi patirties specializuotoje buhalterinės apskaitos arba audito srityje ir kurie audito užduoties metu gali atlikti audito procedūras, pavyzdžiui, asmenis, turinčius patirties pelno mokesčio apskaitos srityje arba sudėtingos informacijos, parengtos naudojant automatinius įrankius ir būdus, analizės srityje, siekiant nustatyti neįprastus ar netikėtus ryšius. Asmuo nelaikomas užduoties grupės nariu, jeigu jis užduoties metu dalyvauja tik kaip konsultantas. Konsultacijos nagrinėjamos 35 ir A99–A102 dalyse.
- A20. Jeigu audito užduočiai taikoma užduoties kokybės peržiūra, užduoties kokybės peržiūrą atliekantis asmuo ar kiti asmenys, atliekantys užduoties kokybės peržiūrą, nelaikomi užduoties grupės nariais. Jiems gali būti taikomi specialūs nepriklausomumo reikalavimai.

¹⁷ 500-ojo TAS „Audito įrodymai“ A10 dalis

¹⁸ 200-ojo TAS A30 dalis

¹⁹ 315-ajame TAS (2019 m. persvarstytame) pateikti su rizikos įvertinimo procedūromis susiję reikalavimai.

²⁰ 330-ajame TAS „Auditoriaus atsakas į įvertintą riziką“ pateikti reikalavimai, susiję su tolesnėmis audito procedūromis, įskaitant kontrolės priemonių testus ir pagrindines procedūras.

²¹ 500-ojo TAS A14–A25 dalys

²² 520-asis TAS „Analitinės procedūros“

²³ 1-ojo TKVS 16 dalies v punktas

A21. Tiesioginę pagalbą teikiantis vidaus auditorius ir auditoriaus išorės ekspertas, kurių darbu naudojamosi užduoties metu, nelaikomi užduoties grupės nariais²⁴. 610-ajame TAS (2013 m. persvarstyta) ir 620-ajame TAS atitinkamai pateikiami reikalavimai ir gairės auditoriui dėl vidaus auditorių tiesioginės pagalbos arba išorės eksperto darbo naudojimo. Laikydamasis šių TAS auditorius privalo surinkti pakankamų tinkamų audito įrodymų dėl tiesioginę pagalbą teikiančio vidaus auditoriaus darbo ir atlikti audito procedūras dėl auditoriaus eksperto darbo.

Užduoties partnerio pareigos (žr. 9 dalį, 12 dalies d punktą)

A22. Jeigu šiame TAS aiškiai nurodyta, kad užduoties partneris turi įvykdyti reikalavimą arba pareigą, tokio reikalavimo įvykdymui partneriui gali prireikti informacijos iš audito įmonės arba kitų užduoties grupės narių (pvz., informacijos, kurios reikia, siekiant nuspręsti arba priimti sprendimą). Pavyzdžiui, užduoties partneris turi nustatyti, ar užduoties grupės nariai kartu turi tinkamos kompetencijos ir gebėjimų atlikti audito užduotį. Siekdamas priimti sprendimą dėl to, ar užduoties grupės kompetencijos ir gebėjimai yra tinkami, užduoties partneris gali pasinaudoti užduoties grupės surinkta arba iš audito įmonės kokybės valdymo sistemos gauta informacija.

Užduoties grupės narių taikomos audito įmonės politikos arba procedūros (žr. 9, 12 dalies d punktą, 17 dalį)

A23. Priklausomai nuo audito įmonės kokybės valdymo sistemos, audito įmonės užduoties grupės nariai atsako už audito įmonės politikų arba procedūrų, taikomų audito užduočiai, įgyvendinimą. Kadangi užduoties grupės nariai iš kitos audito įmonės nėra nei užduoties partnerio audito įmonės partneriai, nei specialistai, jiems netaikoma audito įmonės kokybės valdymo sistema ar audito įmonės politikos arba procedūros. Be to, kitos audito įmonės politikos arba procedūros gali nebūti panašios į užduoties partnerio audito įmonės politikas arba procedūras. Pavyzdžiui, vadovavimo, darbo priežiūros ir peržiūros politikos arba procedūros gali skirtis, ypač jeigu kita audito įmonė priklauso jurisdikcijai su kitokia teisine sistema, kalba ar kultūra. Todėl, jeigu užduoties grupėje yra asmenų iš kitos audito įmonės, audito įmonei arba užduoties partneriui gali tekti imtis kitokių veiksmų, kad įgyvendintų audito įmonės politikas arba procedūras, susijusias su tokių asmenų darbu.

A24. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti numatytas reikalavimas audito įmonei arba užduoties partneriui imtis kitų nei darbuotojams taikomų veiksmų, kad galėtų suprasti, ar asmuo iš kitos audito įmonės:

- turi tinkamos kompetencijos ir gebėjimų atlikti audito užduotį. Pavyzdžiui, asmeniui netaikomi audito įmonės įdarbinimo ir mokymo procesai, todėl audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodyta, kad tą galima nustatyti atliekant kitus veiksmus, pavyzdžiui, gaunant informaciją iš kitos audito įmonės, licencijavimo ar registravimo įstaigos. 600-ojo TAS 19 ir A38 dalyse yra pateiktos gairės, kaip suprasti, kokių kompetencijų ir gebėjimų turi komponento auditorius;
- supranta grupės audito užduočiai taikomus etikos reikalavimus. Pavyzdžiui, asmuo neprivalo dalyvauti audito įmonės mokymuose apie jos politikas arba procedūras dėl atitinkamų etikos reikalavimų. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodyta, kad tą galima išaiškinti atliekant kitus veiksmus, pavyzdžiui, pateikiant informaciją, vadovus ar gaires, kuriose nurodomos atitinkamų etikos reikalavimų nuostatos, kurios taikomos audito užduočiai ir kurių asmuo turi laikytis;

²⁴ Žr. 620-ojo TAS 12–13 dalis ir 610-ojo TAS (2013 m. persvarstyto) 21–25 dalis.

- patvirtins nepriklausomumą. Pavyzdžiui, asmuo, kuris nedirba audito įmonėje, gali neturėti galimybės užpildyti nepriklausomumo deklaraciją tiesiogiai audito įmonės nepriklausomumo sistemose. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodyta, kad tokie asmenys gali pateikti savo nepriklausomumo audito užduoties atžvilgiu įrodymus kitais būdais, pavyzdžiui, kaip rašytinį patvirtinimą.

A25. Jeigu pagal audito įmonės politikas arba procedūras reikalaujama atitinkamais atvejais imtis specialių veiksmų (pvz., konsultuotis konkrečiu klausimu), gali reikėti komunikuoti asmenims, kurie nėra audito įmonės darbuotojai, informaciją apie audito įmonės susijusias politikas arba procedūras. Tuomet, jei tokios aplinkybės atsiranda, tokie asmenys galės įspėti apie jas užduoties partnerį, kad jis galėtų laikytis audito įmonės politikų arba procedūrų. Pavyzdžiui, jeigu grupės audito užduoties metu komponento auditorius atlieka audito procedūras dėl komponento finansinės informacijos ir nustato sudėtingą arba ginčytiną dalyką, kuris svarbus grupės finansinėmis ataskaitoms ir dėl kurio reikia konsultacijos²⁵ pagal grupės auditoriaus politikas arba procedūras, komponento auditorius gali įspėti grupės užduoties grupę apie tokį dalyką.

Audito įmonė (žr. 12 dalies e punktą)

A26. Atitinkamuose etikos reikalavimuose vartojamos sąvokos „audito įmonė“ apibrėžtis gali skirtis nuo šiose TAS pateiktos apibrėžties.

„Tinklas“ ir „tinklo audito įmonė“ (žr. 12 dalies f–g punktus)

A27. Atitinkamuose etikos reikalavimuose vartojamų sąvokų „tinklas“ ir „tinklo audito įmonė“ apibrėžtys gali skirtis nuo šiame TAS pateiktų apibrėžčių. TBESV kodekse taip pat pateikiamos gairės dėl sąvokų „tinklas“ ir „tinklo audito įmonė“. Tinklų ir kitų tinklo audito įmonių struktūra gali skirtis ir, visais atvejais, jie nepriklauso audito įmonei. Šio TAS nuostatos dėl tinklų taip pat taikomos visiems padaliniais ir organizacijoms, kurie nėra audito įmonės dalimi, bet priklauso tinklui.

Vadovaujančiųjų atsakomybė už auditų kokybės valdymą ir jos siekimą (žr. 13–15 dalis)

Bendros atsakomybės už kokybės valdymą ir jos siekimą prisiėmimas

A28. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų kokybės tikslus, susijusius su audito įmonės valdysena ir vadovavimu, kurie suteikia pagrindą kurti, diegti ir naudoti kokybės valdymo sistemą. Užduoties partnerio atsakomybę už kokybės valdymą ir jos siekimą stiprina audito įmonės kultūra, kurioje demonstruojamas įsipareigojimas siekti kokybės. Laikydamasis į šio TAS 13 ir 14 dalyse nustatytų reikalavimų, užduoties partneris gali tiesiogiai komunikuoti su kitais užduoties grupės nariais įtvirtindamas tokį komunikavimą savo elgesiu ir veiksmais (pvz., rodydama pavyzdį). Kultūra, kurioje demonstruojamas įsipareigojimas siekti kokybės, puoselėjama ir įtvirtinama užduoties grupės nariams užduočių metu demonstruojant tokį elgesį, kokio iš jų tikimasi.

Apimties keičiamumas

A29. Užduoties partnerio veiksmų, kuriais jis demonstruoja audito įmonės įsipareigojimą siekti kokybės, pobūdis ir apimtis gali priklausyti nuo įvairių veiksnių, įskaitant audito įmonės dydį, struktūrą, geografinę sklaidą ir audito įmonės bei užduoties grupės sudėtingumą, taip pat audito užduoties pobūdį ir aplinkybes. Jeigu užduoties grupė yra mažesnė su nedideliu skaičiumi narių, poveikį

²⁵ Žr. 35 dalį.

pageidaujama kultūrai galima daryti vien tik tiesioginiu bendravimu ir elgesiu, o jeigu užduoties grupė didesnė, veikianti keliose vietovėse, – gali prireikti formalesnės komunikacijos.

Pakankamas ir tinkamas dalyvavimas

A30. Užduoties partneris gali skirtingais būdais pademonstruoti, kad visos audito užduoties metu jis dalyvavo pakankamai ir tinkamai, pavyzdžiui:

- prisiimdamas atsakomybę už vadovavimo užduoties grupės nariams, jų darbo priežiūros ir peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį laikydamasis šio TAS reikalavimų; ir
- keisdamas tokio vadovavimo, darbo priežiūros ir peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį priklausomai nuo užduoties pobūdžio ir aplinkybių.

Komunikacija

A31. Komunikacija – tai priemonės, kuriomis užduoties grupė laiku dalijasi svarbia informacija šio TAS reikalavimų laikymosi tikslu ir taip prisideda prie audito užduoties kokybės siekimo. Užduoties grupės nariai gali komunikuoti tarpusavyje arba su:

- a) audito įmone (pvz., su asmenimis, dirbančiais su audito įmonės kokybės valdymo sistema, įskaitant asmenis, kuriems paskirta galutinė atsakomybė už audito įmonės kokybės valdymo sistemą arba atsakomybė už jos veikimą);
- b) kitais audite dalyvaujančiais asmenimis (pvz., su tiesioginę pagalbą teikiančiais vidaus auditoriais²⁶ arba auditoriaus išorės ekspertu²⁷); ir
- c) audito įmonės išorės šalimis (pvz., su vadovybe, už valdymą atsakingais asmenimis ir reguliavimo institucijomis).

A32. Audito užduoties pobūdis ir aplinkybės gali turėti įtakos užduoties partnerio sprendimams dėl tinkamų efektyvaus komunikavimo su užduoties grupės nariais priemonių. Pavyzdžiui, norėdama įtvirtinti tinkamą vadovavimą, darbo priežiūrą ir peržiūrą, audito įmonė gali naudoti IT taikomąsias programas, kad užduoties grupės nariams, veikiantiems skirtingose geografinėse vietovėse, būtų lengviau komunikuoti tarpusavyje.

Profesinis skepticizmas (žr. 7 dalį)

A33. Užduoties partneris turi pabrėžti, kaip svarbu kiekvienam užduoties grupės nariui laikytis profesinio skepticizmo principo visos audito užduoties metu. Dėl tam tikroms audito užduotims būdingų sąlygų užduoties grupė gali jausti spaudimą, kuris gali kliudyti tinkamai priimti profesinį skepticizmą rengiant ir atliekant audito procedūras bei vertinant audito įrodymus. Todėl kuriant bendrą audito strategiją pagal 300-ąjį TAS, užduoties grupei gali tekti apsvarstyti, ar yra tokių sąlygų ir, jei jų yra, kokiais veiksmais audito įmonė arba užduoties grupė gali sumažinti tokias kliūtis.

A34. Profesinio skepticizmo principo laikymuisi užduoties lygmeniu gali kilti šios kliūtys (sąrašas nebaigtinis):

- ribotas biudžetas, dėl kurio gali būti atsisakyta naudoti pakankamai patyrusius arba techninę kvalifikaciją turinčius žmogiškuosius išteklius, įskaitant ekspertus, būtinus atliekant subjektų

²⁶ žr. 610-ojo TAS (2013 m. persvarstyto) A41 dalį

²⁷ žr. 620-ojo TAS 11 dalies c punktą ir A30 punktą.

auditą, kurio metu būtina techninė patirtis arba specializuotos žinios, kad galima būtų gerai suprasti, efektyviai įvertinti ir reaguoti į riziką bei pateikti vadovybei pagrįstus paklausimus;

- griežtai nustatyti terminai, galintys turėti neigiamos įtakos asmenų, kurie atlieka darbą, ir asmenų, kurie vadovauja tokiems asmenims, prižiūri ir peržiūri jų darbą. Pavyzdžiui, dėl išorės spaudimo laiko atžvilgiu apribojamos galimybės efektyviai išanalizuoti sudėtingą informaciją;
- bendradarbiavimo stoka arba netinkamas vadovybės daromas spaudimas, kurie gali neigiamai paveikti užduoties grupės gebėjimą išspręsti sudėtingus arba ginčytinus klausimus;
- nepakankamos žinios apie subjektą ir jo aplinką, jo vidaus valdymo sistemą ir taikomą finansinės atskaitomybės tvarką gali apriboti užduoties grupės gebėjimą priimti tinkamus sprendimus ir pateikti vadovybei pagrįstus paklausimus;
- sunkumai siekiant susipažinti su įrašais, pateikti į patalpas, bendrauti su tam tikrais darbuotojais, klientais, tiekėjais arba kitais asmenimis ir dėl to galintis atsirasti užduoties grupės šališkumas pasirenkant audito įrodymų šaltinius ir siekis rinkti audito įrodymus iš lengviau pasiekiamų šaltinių;
- per didelis pasitikėjimas automatiniais įrankiais ir būdais, dėl ko užduoties grupė gali nekritiškai vertinti audito įrodymus.

A35. Sąmoningas ir nesąmoningas auditoriaus šališkumas gali paveikti užduočių atlikimo grupės profesinius sprendimus, priimamus dėl, pavyzdžiui, audito procedūrų rengimo ir atlikimo arba audito įrodymų vertinimo. Auditoriaus nesąmoningas šališkumas gali trukdyti laikytis profesinio skepticizmo principo, kartu mažinti profesinių sprendimų, kuriuos užduoties grupė priima laikydamasi šio TAS reikalavimų, pagrįstumą. Tokio auditoriaus nesąmoningo šališkumo pavyzdžiai:

- prieinamumo šališkumas, kai linkstama labiau pasikliauti tais įvykiais arba patirtimi, kurie pirmiausia ateina į galvą ir kurie yra lengvai prieinami, nei tais kurie nėra lengvai prieinami;
- patvirtinimo šališkumas, kai linkstama labiau pasikliauti informacija, kuri patvirtina esamą įsitikinimą, o ne informacija, kurie prieštarauja tokiam įsitikinimui arba kelia abejonių dėl jo;
- grupinis mąstymas (angl. *groupthink*), kai linkstama mąstyti ar daryti sprendimus kaip grupė neskatinant kūrybiškumo ir asmeninės atsakomybės prisiėmimo;
- per didelio pasitikėjimo šališkumas, kai linkstama pervertinti savo gebėjimą tiksliai įvertinti riziką, priimti kitus sprendimus ar kitaip apsispręsti;
- prisirišimo (angl. *anchoring*) šališkumas, kai linkstama naudoti pradinę informaciją kaip pagrindą ir dėl to netinkamai vertinant vėliau gautą informaciją;
- automatizavimo šališkumas, kai linkstama prioritetą suteikti automatinėms sistemų rezultatams, net kai žmogiškas mąstymas arba prieštaringa informacija kvestionuoja rezultatų patikimumą arba jų tinkamumą naudoti.

A36. Užduoties grupė, siekdama sumažinti kliūtis laikytis profesinio skepticizmo principo užduoties lygmeniu, gali imtis šių veiksmų:

- išlikti budria, kad galėtų pastebėti audito užduoties pobūdžio arba aplinkybių pokyčius, dėl kurių užduočiai gali prireikti papildomų arba kitokių išteklių, ir paprašyti papildomų arba kitokių išteklių iš asmenų, kurie audito įmonėje yra atsakingi už išteklių užduočiai paskirstymą arba priskyrimą;

- aiškiai įspėti užduoties grupę apie atvejus ar situacijas, kuriose jautrumas nesąmoningam arba sąmoningam auditoriaus šališkumui yra didesnis (pvz., srityse, kuriose reikia sprendimo), ir pabrėžti, kaip svarbu, planuojant ir atliekant audito procedūras, kreiptis patarimo į labiau patyrusius užduoties grupės narius;
- pakeisti užduoties grupės sudėtį, pavyzdžiui, paprašyti, kad užduočiai vykdyti būtų paskirti labiau patyrę asmenys, turintys daugiau įgūdžių ar žinių arba specialios ekspertinės kompetencijos;
- pasitelkti labiau patyrusius užduoties grupės narius bendravimui su vadovais, su kuriais sunku arba problematiška susitarti;
- pasitelkti specialių įgūdžių ir žinių turinčius užduoties grupės narius arba auditoriaus ekspertą, galinčius padėti užduoties grupei sudėtingose arba subjektyviose audito srityse;
- pakeisti vadovavimo, darbo priežiūros arba peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį, įtraukiant daugiau patyrusių užduoties grupės narių, dažnesnę tiesioginę darbo priežiūrą ar išsamesnę tam tikrų darbo dokumentų peržiūrą:
 - sudėtingose arba subjektyviose audito srityse;
 - srityse, kuriose kyla rizika, kad nebus pasiekta audito užduoties kokybė;
 - apgaulės rizikos srityse; arba
 - nustačius arba įtarus įstatymų ar kitų teisės aktų nesilaikymą;
- nustatyti lūkesčius, kad:
 - mažiau patyrę užduoties grupės nariai dažniau ir laiku kreiptųsi patarimo į labiau patyrusius užduoties grupės narius arba užduoties partnerį; arba
 - labiau patyrę užduoties grupės nariai būtų pasirengę visos audito užduoties metu teigiamai ir laiku reaguoti į mažiau patyrusių užduoties grupės narių įžvalgas, prašymus patarti arba padėti;
- būtų komunikuojama su už valdymą atsakingais asmenimis, jei vadovybė daro užduoties grupei netinkamą spaudimą arba užduoties grupė susiduria su sunkumais, siekdama susipažinti su įrašais, patekti į patalpas, bendrauti su tam tikrais darbuotojais, klientais, tiekėjais arba kitais asmenimis, iš kurių būtų galima gauti audito įrodymų.

Procedūrų, užduočių ar veiksmų skyrimas kitiems užduoties grupės nariams (žr. 15 dalį)

A37. Kai procedūros, užduotys ar veiksmai skiriami kitiems užduoties grupės nariams, užduoties partneris gali skirtingais būdais pademonstruoti, kad jis pakankamai ir tinkamai dalyvavo visos audito užduoties metu, pavyzdžiui:

- informuodamas paskirtus asmenis apie jų pareigų ir viršenybės pobūdį, jiems skirtą darbo apimtį ir tikslus bei pateikdamas kitus būtinus nurodymus ir svarbią informaciją;
- vadovaudamas paskirtiems asmenims ir prižiūrėdamas jų darbą;
- peržiūrėdamas paskirtų asmenų darbą, kad galėtų įvertinti padarytas išvadas kartu su tuo, kaip jie laikosi 29–34 dalyse nurodytų reikalavimų.

Atitinkami etikos reikalavimai, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus (žr. 16–21 dalis)*Atitinkami etikos reikalavimai* (žr. 1, 16–21 dalis)

- A38. Pagal 200-ąjį TAS²⁸ reikalaujama, kad auditorius laikytųsi su finansinių ataskaitų audito užduotimis susijusių atitinkamų etikos reikalavimų, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus. Atitinkami etikos reikalavimai gali skirtis, priklausomai nuo užduoties pobūdžio ir aplinkybių. Pavyzdžiui, tam tikri su nepriklausomumu susiję reikalavimai gali būti taikomi, tik atliekant įmonių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama viešojoje rinkoje, auditą. 600-ajame TAS pateikti šio TAS reikalavimus papildantys reikalavimai ir gairės dėl komponento auditoriams taikomų atitinkamų etikos reikalavimų.
- A39. Atsižvelgiant į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes, auditui gali būti svarbūs atitinkami įstatymai, kiti teisės aktai ar atitinkamų etikos reikalavimų aspektai, tokie kaip nuostatos dėl įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo (pavyzdžiui, pinigų plovimo, korupcijos ar kyšininkavimo prevenciją reglamentuojantys įstatymai ar kiti teisės aktai).
- A40. Naudodama audito įmonės suteiktą informacinę sistemą ir išteklius, užduoties grupė gali suprasti ir vykdyti atitinkamus etikos reikalavimus, taikomus pagal audito užduoties pobūdį ir aplinkybes. Pavyzdžiui, audito įmonė gali:
- komunikuoti nepriklausomumo reikalavimus užduočių grupėms;
 - surengti mokymus užduočių grupėms apie atitinkamus etikos reikalavimus;
 - sudaryti žinytus ir vadovus (t. y., intelektinius išteklius), kuriuose būtų nuostatos dėl atitinkamų etikos reikalavimų ir gairės, kaip jie turi būti taikomi, atsižvelgiant į audito įmonės ir jos užduočių pobūdį bei aplinkybes;
 - paskirti darbuotojus, kurie valdytų ir stebėtų atitinkamų etikos reikalavimų laikymąsi (pvz., pagal 1-ąjį TKVS reikalaujama, kad audito įmonė bent kartą per metus iš visų audito įmonės darbuotojų, kuriems taikomi atitinkami etikos reikalavimai dėl nepriklausomumo, gautų dokumentu įformintą patvirtinimą dėl nepriklausomumo reikalavimo laikymosi) arba konsultuotų atitinkamais etikos reikalavimais susijusiais klausimais;
 - nustatyti užduoties grupės nariams skirtas politikas arba procedūras dėl svarbios ir patikimos informacijos komunikavimo atitinkamoms šalims audito įmonėje ar užduoties partneriui, pavyzdžiui, užduoties grupės nariams skirtas politikas arba procedūras, kuriomis remiantis būtų:
 - komunikuojama informacija apie kliento užduotis ir paslaugų apimtį, įskaitant neužtikrinimo paslaugas, kad ja remdamasi audito įmonė galėtų nustatyti grėsmes nepriklausomumui užduoties metu ir laikotarpiu, kurį apima atitinkamas dalykas;
 - komunikuojama apie aplinkybes ir santykius, dėl kurių gali kilti grėsmė nepriklausomumui, kad audito įmonė galėtų įvertinti, ar tokia grėsmė yra priimtino lygio, o jeigu ne, reaguoti į grėsmę ją pašalindama arba sumažindama iki priimtino lygio;
 - nedelsiant komunikuojama apie atitinkamų etikos reikalavimų, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus, pažeidimus.

²⁸ 200-ojo TAS 14 ir A16–A19 dalys

- A41. Užduoties partneris, siekdamas nustatyti, ar jis gali pasikliauti įmonės politikomis arba procedūromis dėl atitinkamų etikos reikalavimų laikymosi, gali atsižvelgti į A40 dalyje apibūdintą informaciją, komunikaciją ir išteklius.
- A42. Atviras ir nuolatinis komunikavimas tarpusavyje apie atitinkamus etikos reikalavimus gali praversti užduoties grupės nariams, kad jie galėtų:
- atkreipti dėmesį į atitinkamus etikos reikalavimus, kurie gali būti ypač svarbūs audito užduotims; arba
 - nuolat informuoti užduoties partnerį apie tai, kaip užduoties grupė supranta ir vykdo atitinkamus etikos reikalavimus bei susijusias audito įmonės politikas arba procedūras.

Grėsmių atitinkamų etikos reikalavimų laikymuisi nustatymas ir įvertinimas (žr. 17–18 dalis)

- A43. Pagal 1-ąjį TKVS, audito įmonės atsakai į kokybės riziką, susijusią su užduoties grupės nariams taikomais atitinkamais etikos reikalavimais, įskaitant su nepriklausomumu susijusius reikalavimus, apima politikas arba procedūras dėl grėsmių atitinkamų etikos reikalavimų laikymuisi nustatymo, įvertinimo ir į jas reagavimo.
- A44. Atitinkamuose etikos reikalavimuose gali būti nustatyta, kaip grėsmes nustatyti ir įvertinti bei kaip į jas reaguoti. Pavyzdžiui, TBESV kodekse paaiškinta, kad savanaudiškų interesų grėsmė pagrindinio profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo principo laikymuisi gali kilti, jei siūlomas atlygis už audito užduotį yra toks mažas, kad gali būti sudėtinga atlikti užduotį pagal profesinius standartus²⁹.

Atitinkamų etikos reikalavimų pažeidimai (žr. 19 dalį)

- A45. Pagal 1-ąjį TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų politikas arba procedūras, skirtas identifikuoti, informuoti, įvertinti ir pranešti apie atitinkamų etikos reikalavimų pažeidimus, tinkamai ir laiku reaguoti į pažeidimų priežastis ir pasekmes.

Tinkami veiksmai (žr. 20 dalį)

- A46. Tinkamais veiksmais gali būti, pavyzdžiui:
- audito įmonės politikų arba procedūrų dėl atitinkamų etikos reikalavimų pažeidimų laikymasis, įskaitant komunikavimą ar konsultavimąsi su tinkamais asmenimis, kad galima būtų imtis tinkamų veiksmų, įskaitant drausmines priemones (jei taikomos);
 - komunikavimas su už valdymą atsakingais asmenimis;
 - komunikavimas su priežiūros institucijomis arba profesinėmis organizacijomis. Kai kuriais atvejais, komunikavimas su priežiūros institucijomis gali reikalaujamas pagal įstatymus arba kitus teisės aktus;
 - kreipimasis teisinio patarimo;
 - atsisakymas atlikti audito užduotį, jeigu atsisakymas yra galimas pagal taikomus įstatymus ar teisės aktus.

²⁹ TBESV kodekso 330.3 A2 dalis

Prieš datuojant auditoriaus išvadą (žr. 21 dalį)

A47. Pagal 700-ąjį TAS (persvarstyta) reikalaujama auditoriaus išvadoje pateikti pareiškimą, kad auditorius yra nepriklausomas nuo subjekto pagal su auditu susijusius atitinkamus etikos reikalavimus ir kad jis įvykdė kitas auditoriaus etikos pareigas, nustatytas pagal šiuos reikalavimus³⁰. Pagal šio TAS 16–21 dalis atliekamos reikalaujamos procedūros sudaro pagrindą pateikti tokius pareiškimus auditoriaus išvadoje.

Viešojo sektoriaus subjektams taikomos nuostatos

A48. Teisės aktuose nustatytose priemonėse gali būti numatytos viešojo sektoriaus auditorių nepriklausomumo apsaugos priemonės. Tačiau viešojo sektoriaus auditoriui arba teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus vardu veikiančiai audito įmonei, priklausomai nuo pagal konkrečią jurisdikciją suteikiamų įgaliojimų, gali tekti pritaikyti savo strategiją, kad galėtų užtikrinti atitiktį 16 daliai. Jeigu pagal viešojo sektoriaus auditoriui suteiktus įgaliojimus negalima atsisakyti atlikti audito užduoties, tuo tikslu gali būti daromas viešas pareiškimas atskleidžiant aplinkybes, kurioms esant privačiajame sektoriuje auditorius būtų priverstas atsisakyti atlikti audito užduotį.

Santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimas ir tęsimas (žr. 22–24 dalis)

A49. Pagal 1-ąjį TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų kokybės tikslus, susijusius su santykių su klientais ir konkrečiomis užduotimis prisėmimu bei tęsimu.

A50. Siekdamas nustatyti, ar išvados dėl santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimo ir tęsimu yra tinkamos, užduoties partneris gali remtis tokia informacija:

- pagrindinių subjekto savininkų, vadovų ir už valdymą atsakingų asmenų sąžiningumas ir etinės vertybės;
- ar yra pakankamai tinkamų išteklių užduočiai atlikti;
- ar vadovybė ir už valdymą atsakingi asmenys pripažino savo atsakomybę, susijusią su užduotimi;
- ar užduoties grupė yra kompetentinga ir turi pajėgumų, įskaitant pakankamai laiko, atlikti audito užduotį;
- ar dabartinės arba ankstesnės užduoties metu iškilę reikšmingi dalykai turi įtakos užduoties tęsimui.

A51. Pagal 1-ąjį TKVS reikalaujama, kad audito įmonė, prieš nusprendama priimti ir tęsti užduotį, turi priimti sprendimą dėl gebėjimo atlikti užduotį pagal profesinius standartus, taikomus teisinius ir priežiūros reikalavimus. Užduoties partneris, siekdamas nustatyti, ar išvados dėl santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimo ir tęsimu yra tinkamos, gali naudoti šiuo klausimu audito įmonės svarstyta informacija. Jeigu užduoties partneris abejoja dėl priimtų išvadų tinkamumo, jis gali aptarti šių išvadų pagrindą su asmenimis, dalyvaujančiais prisiėmimo ir tęsimu procese.

A52. Jeigu užduoties partneris tiesiogiai dalyvauja audito įmonės prisiėmimo ir tęsimu procese, jis žinos, kokią informaciją audito įmonė gavo arba naudojo tinkamoms išvadoms padaryti. Be to, tiesiogiai dalyvaudamas tokiam procese užduoties partneris gali nustatyti, kad buvo laikomasi audito įmonės politikų arba procedūrų ir kad padarytos išvados yra tinkamos.

³⁰ 700-ojo TAS (persvarstyto) 28 dalies c punktas

- A53. Prisiėmimo ir tęsimo proceso metu gauta informacija gali praversti užduoties partneriui, kuris siekia laikytis šio TAS reikalavimų ir priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tinkamų veiksmų. Tokia informacija gali būti:
- informacija apie subjekto dydį, sudėtingumą ir pobūdį (įskaitant tai, ar atliekamas grupės auditas), subjekto veiklos sritį ir taikomą finansinės atskaitomybės tvarką;
 - subjekto ataskaitų rengimo grafikas tarpiniame ir baigiamajame etape;
 - jei atliekamas grupės auditas – kontrolės santykių tarp patronuojančiojo ir patronuojamųjų subjektų pobūdis; ir
 - ar po ankstesnės audito užduoties subjekte ar jo veiklos srityje neįvyko kokių nors pokyčių, kurie gali turėti įtakos reikalingų išteklių pobūdžiui, taip pat tam, kaip bus vadovaujama užduoties grupės darbu, kaip jis bus prižiūrimas ir peržiūrimas.
- A54. Prisiėmimo arba tęsimo proceso metu gauta informacija taip pat gali būti svarbi, siekiant laikytis kitų TAS ir šio TAS reikalavimų, pavyzdžiui, susijusių su:
- audito užduoties sąlygų supratimu nustatymu pagal 210-ąjį TAS³¹;
 - reikšmingo iškraipymo rizikos dėl klaidos ar apgaulės nustatymu ir įvertinimu, kaip tai nustatyta 315-ajame TAS (2019 m. persvarstytame) ir 240-ajame TAS³²;
 - grupės, jos komponentų ir jų aplinkų supratimu, kai grupės finansinių ataskaitų auditas atliekamas pagal 600-ąjį TAS, taip pat su vadovavimu komponentų auditorių darbu, jo priežiūra ir peržiūra;
 - siekiu nustatyti, ar reikia pasitelkti auditorių ekspertą pagal 620-ąjį TAS ir kaip tą padaryti; ir
 - subjekto valdymo struktūra pagal 260-ąjį TAS (persvarstyta)³³ ir 265-ąjį TAS³⁴.
- A55. Pagal įstatymus, teisės aktus arba atitinkamus etikos reikalavimus gali būti reikalaujama, kad perimantysis auditorius, prieš prisiimdamas audito užduotį, paprašytų ankstesnio auditoriaus pateikti jam žinomą informaciją apie faktus ir aplinkybes, kuriuos, ankstesnio auditoriaus sprendimu, turėtų žinoti perimantysis auditorius, prieš nuspręsdamas, ar prisiimti užduotį. Tam tikromis aplinkybėmis gali būti reikalaujama, kad ankstesnis auditorius, siūlomo perimančio auditoriaus prašymu, pateiktų informaciją siūlomam perimančiam auditoriui apie nustatytus ar įtariamus įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo atvejus. Pavyzdžiui, jeigu ankstesnis auditorius atsisakė atlikti užduotį dėl įtariamo ar nustatyto įstatymų ar kitų teisės aktų nesilaikymo, pagal TBESV kodeksą reikalaujama, kad ankstesnis auditorius, siūlomo perimančio auditoriaus prašymu, pateiktų visus svarbius faktus ir kitą informaciją apie tokį nesilaikymą, apie kurį, ankstesnio auditoriaus nuomone, turėtų žinoti siūlomas perimantis auditorius, prieš nuspręsdamas, ar sutikti su paskyrimu atlikti auditą.
- A56. Tai atvejais, kai pagal įstatymus arba kitus teisės aktus audito įmonė privalo prisiimti arba tęsti audito užduotį, užduoties partneris gali atsižvelgti į audito įmonės gautą informaciją apie užduoties pobūdį ir aplinkybes.

³¹ 210-ojo TAS „Susitarimas dėl audito užduočių sąlygų“ 9 dalis

³² 240-asis TAS „Auditoriaus atsakomybė dėl apgaulės, atliekant finansinių ataskaitų auditą“

³³ 260-asis TAS (persvarstytas) „Komunikavimas su už valdymą atsakingais asmenimis“

³⁴ 265-asis TAS „Vidaus kontrolės trūkumų komunikavimas už valdymą atsakingiems asmenims ir vadovybei“

A57. Spręsdami, kokių veiksmų reikia imtis, užduoties partneris ir audito įmonė gali padaryti išvadą, kad tęsti audito užduotį būtų tinkama ir, jeigu tęsia, nustatyti, kokių papildomų veiksmų reikia imtis užduoties lygmeniu (pvz., paskirti daugiau specialistų arba specialios ekspertinės kompetencijos turinčių darbuotojų). Jeigu užduoties partneriui vis dar kyla abejonių arba jis nėra įsitikinęs, kad dalykas buvo tinkamai išspręstas, jis gali remtis audito įmonės nuomonių skirtumų sprendimo politikomis arba procedūromis.

Viešojo sektoriaus subjektams taikomos nuostatos (žr. 22–24 dalis)

A58. Viešajame sektoriuje auditoriai gali būti skiriami pagal teisės aktų nustatytas procedūras, todėl viešojo sektoriaus auditoriui gali būti nebūtina nustatyti visų audito užduočių prisiėmimo ir tęsimo politikų arba procedūrų. Tačiau 22–24 ir A49–A57 dalyse nustatyti reikalavimai ir nuostatos dėl santykių su klientais ir audito užduočių prisiėmimo ir tęsimo gali būti naudingi viešojo sektoriaus auditoriams įvertinant riziką ir vykdant pareigą teikti ataskaitas.

Užduoties ištekliai (žr. 25–28 dalis)

A59. Pagal 1-ąjį TKVS audito įmonė gali skirti tokius išteklius audito užduočiai atlikti kaip:

- žmogiškieji ištekliai;
- technologiniai ištekliai; ir
- intelektiniai ištekliai.

A60. Audito užduočiai skirtus išteklius daugiausiai skiria arba leidžia naudoti audito įmonė, tačiau gali būti atvejų, kai užduoties grupė tiesiogiai gauna išteklių, reikalingų audito užduočiai atlikti. Pavyzdžiui, tai gali būti tais atvejais, kai pagal įstatymus, kitus teisės aktus ar dėl kitų priežasčių reikalaujama pareikšti auditoriaus nuomonę apie komponento finansines ataskaitas ir komponento auditorius taip pat yra paskiriamas komponento vadovybės atlikti audito procedūras grupės užduoties grupės vardu³⁵. Tokiais atvejais pagal audito įmonės politikas arba procedūras gali būti reikalaujama, kad užduoties partneris imtųsi kitokių veiksmų, pavyzdžiui, prašytų informacijos iš komponento auditoriaus, kad galėtų nustatyti, ar buvo paskirta pakankamai tinkamų išteklių arba jais buvo leidžiama naudotis.

A61. Laikydamasis 25 ir 26 dalių reikalavimų, užduoties partneris turėtų apsvarstyti, ar užduoties grupė, naudodama jai paskirtus arba leidžiamus naudoti išteklius, turi galimybę įvykdyti atitinkamus etikos reikalavimus, įskaitant tokius etikos principus kaip profesinė kompetencija ir reikiamas atidumas.

Žmogiškieji ištekliai

A62. Žmogiškieji ištekliai – tai užduoties grupės nariai (taip pat žr. A5, A15–A21 dalis) ir, jei taikoma, auditoriaus išorės ekspertas bei subjekto vidaus audito funkciją atliekantys asmenys, kurie audito metu teikia tiesioginę pagalbą.

Technologiniai ištekliai

A63. Auditorius gali naudoti technologinius išteklius pakankamiems tinkamiems audito įrodymams surinkti. Naudodamas technologinius įrankius, auditorius gali efektyviau ir veiksmingiau valdyti auditą. Be to, naudodamas technologinius įrankius, auditorius gali lengviau įvertinti didesnę kieki duomenų,

³⁵ 600-ojo TAS 3 dalis

pavyzdžiui, pateikti gilesnes įžvalgas, nustatyti neįprastas tendencijas arba efektyviau kvestionuoti vadovybės tvirtinimus, dėl ko auditorius turi didesnę galimybę laikytis profesinio skepticizmo principo. Technologinius įrankius taip pat galima naudoti susitikimams organizuoti, taip pat užduoties grupei galima suteikti komunikavimo įrankių. Tačiau netinkamai naudojant technologinius išteklius, gali padidėti rizika pernelyg pasikliauti informacija, kuri parengiama sprendimų priėmimo tikslu, arba kilti grėsmė atitinkamų etikos reikalavimų, pavyzdžiui, susijusių su konfidencialumu, laikymuisi.

- A64. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti numatytos nuostatos arba atsakomybė, taikytinos užduoties grupei, kai audito procedūroms atlikti naudojami patvirtinti technologiniai įrankiai ir dėl to gali tekti pasitelkti specialių įgūdžių ar kompetencijos turinčius asmenis gautam rezultatui įvertinti arba išanalizuoti.
- A65. Jeigu užduoties partneris reikalauja, kad kitos audito įmonės asmenys, atlikdami audito procedūras, naudotų specialius automatinis įrankius ir būdus, komunikacijose su tokiais asmenimis gali būti nurodoma, kad naudojant tokius automatinis įrankius ir būdus būtina laikytis užduoties grupės nurodymų.
- A66. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodytas specialus draudimas naudoti tam tikras IT taikomąsias programas arba jų funkcijas (pvz., programinę įrangą, kurios naudojimo audito įmonė dar specialiai nepatvirtino). Arba pagal audito įmonės politikas arba procedūras gali būti reikalaujama, kad audito grupė, prieš naudodama audito įmonės nepatvirtintą IT taikomąją programą, nustatytų, jog ji yra tinkama naudoti, pavyzdžiui, reikalaujama:
- kad, užduoties grupė turėtų atitinkamos kompetencijos ir gebėjimų naudotis IT taikomąja programa;
 - testuoti IT taikomosios programos veikimą ir saugumą;
 - įtraukti į audito bylą specialius dokumentus.
- A67. Užduoties partneris gali priimti profesinį sprendimą dėl to, ar, atsižvelgiant į užduoties kontekstą, būtų tinkama naudoti IT taikomąją programą audito užduočiai atlikti, ir, jeigu yra tinkama, kaip ją reikėtų naudoti. Siekiant nustatyti, ar būtų tinkama naudoti tam tikrą IT taikomąją programą, kurios naudojimo audito įmonė aiškiai nepatvirtino, galima apsvarstyti šiuos veiksnius:
- IT taikomosios programos naudojimas ir saugumas atitinka audito įmonės politikas arba procedūras;
 - IT taikomoji programa veikia taip, kaip numatyta;
 - darbuotojai turi IT taikomosios programos naudojimui reikalingų kompetencijų ir gebėjimų.

Intelektiniai ištekliai

- A68. Intelektiniai ištekliai apima, pavyzdžiui, audito metodikas, diegimo įrankius, audito vadovus, pavyzdinės programas, šablonus, kontrolinius klausimynus arba formas.
- A69. Naudojant intelektinius išteklius audito užduoties metu, gali būti paprasčiau nuosekliai taikyti ir suprasti profesinius standartus, įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusias audito įmonės politikas arba procedūras. Šiuo tikslu gali būti reikalaujama, kad užduoties grupė, laikydamosi audito įmonės politikų arba procedūrų, naudotų audito įmonės audito metodiką ir konkrečius įrankius bei gaires. Užduoties grupė taip pat galėtų apsvarstyti, ar, atsižvelgiant į užduoties pobūdį ir aplinkybes, būtų

tinkama ir svarbu naudoti intelektinius išteklius, pavyzdžiui, tam tikros veiklos srities metodiką arba susijusius vadovus ir pagalbines darbo priemones.

Pakankami ir tinkami ištekliai užduočiai atlikti (žr. 25 dalį)

A70. Siekdamas nustatyti, ar užduoties grupei buvo paskirta arba leista naudoti pakankamai tinkamų išteklių užduočiai atlikti, užduoties partneris paprastai gali pasikliauti atitinkamomis audito įmonės politikomis arba procedūromis (įskaitant išteklius), kaip apibūdinta A6 punkte. Pavyzdžiui, remdamasis audito įmonės pateikta informacija, užduoties partneris, naudodamas audito įmonės patvirtintas technologijas audito procedūroms atlikti, galėtų pasikliauti audito įmonės technologinio vystymo, diegimo ir priežiūros programomis.

Užduoties grupės kompetencija ir gebėjimai (žr. 26 dalį)

A71. Siekdamas nustatyti, ar užduoties grupė turi tinkamos kompetencijos ir gebėjimų, užduoties partneris turi atsižvelgti į tokius dalykus kaip grupės:

- supratimas ir praktinė patirtis, įgyta atliekant panašaus pobūdžio ir sudėtingumo audito užduotis ir dalyvaujant tinkamuose mokymuose;
- profesinių standartų bei taikomų teisinių ir priežiūros reikalavimų supratimas;
- ekspertinės žinios specializuotose apskaitos ir audito srityse;
- gebėjimas naudoti audito įmonės IT arba automatinius įrankius ir būdus, kuriuos turi naudoti užduoties grupė planuodama ir atlikdama audito užduotį;
- supratimas apie atitinkamą veiklos sritį, kurioje veikia audituojamas subjektas;
- gebėjimas laikytis profesinio skepticizmo principo ir priimti profesinį sprendimą;
- audito įmonės politikų arba procedūrų supratimas.

A72. Vidaus auditoriai ir auditoriaus išorės ekspertas nėra užduoties grupės nariai. 610-ajame TAS (2013 m. persvarstyta)³⁶ ir 620-ajame TAS³⁷ pateikti reikalavimai ir gairės, susiję su vidaus auditorių ir auditoriaus išorės eksperto kompetencijos ir gebėjimų vertinimu.

Projekto valdymas

A73. Tais atvejais, kai užduoties grupę sudaro daug narių, pavyzdžiui, atliekant didesnio arba sudėtingesnio subjekto auditą, užduoties partneris gali įtraukti asmenį, kuri turi specializuotų žinių ir gebėjimų valdyti projektą pasitelkiant tinkamus audito įmonės technologinius ir intelektinius išteklius. Tuo tarpu, kai atliekamas paprastesnio subjekto auditas ir užduoties grupę sudaro keli nariai, projektą gali valdyti užduoties grupės narys, pasitelkdamas mažiau formalių priemonių.

A74. Projekto valdymo būdai ir įrankiai gali praversti užduoties grupei valdant audito užduoties kokybę, pavyzdžiui, juos naudojant:

- didėja užduoties grupės galimybės laikytis profesinio skepticizmo principo, mažinant biudžeto ar laiko apribojimus, kurie, kitu atveju, trukdytų laikytis profesinio skepticizmo principo;

³⁶ 610-ojo TAS (2013 m. persvarstyto) 15 dalis

³⁷ 620-ojo TAS 9 dalis

- lengviau laiku atlikti audito darbą ir tokiu būdu efektyviai panaudoti likusį ribotą laiką audito proceso pabaigoje, kai iškyla sudėtingi arba ginčytini dalykai;
- stebima audito eiga pagal audito planą³⁸, taip pat kaip įgyvendinami pagrindiniai etapai. Tuo remdamasi, užduoties grupė gali aktyviai nustatyti, kada būtina keisti audito planą ir paskirtus išteklius bei tą laiką padaryti; ir
- palengvinama komunikacija tarp užduoties grupės narių, pavyzdžiui, koordinuojant susitarimus su komponento auditoriais ir auditoriaus ekspertais.

Nepakankami arba netinkami ištekliai (žr. 27 dalį)

- A75. 1-ajame TKVS nagrinėjamas audito įmonės įsipareigojimas siekti kokybės puoselėjant visą audito įmonę apimančią vidaus kultūrą, kurioje pripažįstamas ir įtvirtinamas audito įmonės vaidmuo tenkinant viešąjį interesą ir jo įgyvendinimas nuosekliai atliekant kokybiškas užduotis, taip pat audito įmonės strateginių sprendimų ir veiksmų svarba, įskaitant audito įmonės finansinius ir veiklos prioritetus. 1-ajame TKVS taip pat nagrinėjama audito įmonės pareiga planuoti reikalingus išteklius, juos gauti, paskirstyti ir priskirti atsižvelgiant į audito įmonės įsipareigojimą siekti kokybės. Tačiau kai kuriais atvejais dėl audito įmonės finansinių ir veiklos prioritetų gali būti ribojami užduoties grupei paskiriami arba leidžiami naudoti ištekliai. Tokiais atvejais šie apribojimai nėra tiek svarbūs, jog užduoties partneris negalėtų vykdyti savo pareigos siekti kokybės užduoties lygmeniu, taip pat pareigos nustatyti, kad audito įmonės paskirti ar leidžiami naudoti ištekliai yra pakankami ir tinkami audito užduočiai atlikti.
- A76. Grupės finansinių ataskaitų audito metu, kai ištekliai, kurių reikia komponento auditoriaus darbui, atliekamame komponente, yra nepakankami arba netinkami, užduoties partneris gali aptarti tokį dalyką su komponento auditoriumi, vadovybe arba audito įmone, kad būtų leidžiama naudoti pakankamus ir tinkamus išteklius.
- A77. Siekdamas nustatyti, ar reikia papildomų išteklių užduoties lygmeniu, užduoties partneris turi priimti profesinį sprendimą, kuriam įtakos turi šio TAS reikalavimai ir audito užduoties pobūdis bei aplinkybės. Kaip apibūdinta A11 dalyje, atitinkamais atvejais užduoties partneris gali nustatyti, kad audito įmonės atsakai į kokybės riziką nėra efektyvūs konkrečios užduoties atžvilgiu ir kad tam tikri užduoties grupei paskirti ar leidžiami naudoti ištekliai yra nepakankami. Tokiais atvejais užduoties partneris turi imtis reikiamų veiksmų, įskaitant tokios informacijos komunikavimą atitinkamiems asmenims, pagal 27 dalį ir 39 dalies c punktą. Pavyzdžiui, jeigu į audito įmonės suteiktą audito programinę įrangą nėra integruota naujų ar pakoreguotų audito procedūrų remiantis paskelbtais naujausiais veiklos srities reglamentais, laiku komunikavus tokią informaciją audito įmonei, ji galės nedelsdama imtis veiksmų programinei įrangai atnaujinti ir išleisti patikslintą jos versiją arba suteikti alternatyvių išteklių, kad atlikdama audito užduotį užduoties grupė galėtų laikytis naujų teisės aktų.
- A78. Jeigu paskirti arba leidžiami naudoti ištekliai yra nepakankami arba netinkami audito užduoties aplinkybėmis ir nebuvo leidžiama naudoti papildomų arba alternatyvių išteklių, galima imtis tokių veiksmų:
- pakeisti planuotą vadovavimo, priežiūros ir peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį (žr. A94 dalį);
 - aptarti ataskaitų pateikimo terminų pratęsimą su vadovybe ar su už valdymą atsakingais asmenimis, jeigu pratęsimas yra leistinas pagal galiojančius įstatymus arba teisės aktus;

³⁸ Žr. 300-ojo TAS 9 dalį.

- vadovautis audito įmonės nuomonių skirtumų sprendimo politikomis arba procedūromis, jeigu užduoties partneris negauna audito užduočiai reikalingų išteklių;
- vadovautis audito įmonės atsisakymo atlikti užduotį politikomis arba procedūromis, jeigu atsisakymas yra galimas pagal taikomus įstatymus ar teisės aktus.

Viešojo sektoriaus subjektams taikomos nuostatos (žr. 25–28 dalis)

A79. Viešajame sektoriuje gali būti reikalaujama turėti specialių įgūdžių, reikalingų vykdyti įgaliojimus atliekant auditą pagal atitinkamą jurisdikciją. Tokie įgūdžiai apima taikomos atskaitomybės tvarkos supratimą, įskaitant ataskaitų teikimą įstatymų leidybos institucijoms ar kitam valdymo organui ar visuomenės informavimo tikslais. Viešajame sektoriuje atliekamas auditas gali apimti ir platesnes sritis, pavyzdžiui, kai kuriuos veiklos audito aspektus.

Užduoties atlikimas

Apimties keičiamumas (žr. 29 dalį)

A80. Kai visą auditą atlieka ne vien tik užduoties partneris arba kai atliekamas subjekto, kurio pobūdis ir aplinkybės yra sudėtingesni, auditas, užduoties partneris gali paskirti vadovavimo, darbo priežiūros ir peržiūros funkciją kitiems užduoties grupės nariams. Tačiau kadangi užduoties partneris prisiima bendrą atsakomybę už audito užduoties kokybės valdymą ir jos siekimą bei už pakankamą ir tinkamą dalyvavimo audito užduoties metu, užduoties partneris turi nustatyti vadovavimo, priežiūros ir peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį pagal 30 dalies reikalavimus. Tokiais atvejais darbuotojai arba užduoties grupės nariai, įskaitant komponento auditorius, gali pateikti užduoties partneriui informaciją, kuria remdamasis jis galėtų padaryti 30 dalyje nurodytus sprendimus.

Vadovavimas, priežiūra ir peržiūra (žr. 30 dalį)

- A81. Pagal 1-ąjį TKVS, audito įmonė turi nustatyti kokybės tikslą dėl vadovavimo užduoties grupėms, jų darbo priežiūros ir peržiūros apimties, atlikimo laiko ir pobūdžio. Pagal 1-ąjį TKVS taip pat reikalaujama, kad toks vadovavimas, priežiūra ir peržiūra būtų suplanuoti ir įvykdyti taip, kad mažesnę patirtį turintiems užduoties grupės nariams vadovautų, jų darbą prižiūrėtų ir peržiūrėtų labiau patyrę užduoties grupės nariai.
- A82. Vadovavimas užduoties grupėms, jų darbo priežiūra ir peržiūra – tai audito įmonės atsakai, įgyvendinami užduoties lygmeniu, todėl užduoties partneris, valdydamas audito užduoties kokybę, gali papildomai tikslinti jų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį. Atitinkamai, atliekant skirtingas užduotis, vadovavimo, priežiūros ir peržiūros strategija bus nevienoda ir priklausys nuo užduoties pobūdžio ir aplinkybių. Tokioje strategijoje paprastai numatomas audito įmonės politikų arba procedūrų nuostatų ir kartu konkrečių užduočių pritaikytų atsakų įgyvendinimas.
- A83. Remdamasis vadovavimo užduoties grupėms, jų darbo priežiūros ir peržiūros strategija, užduoties partneris gali įvykdyti šio TAS reikalavimus ir padaryti išvadą, kad jis pakankamai ir tinkamai dalyvavo visos audito užduoties metu pagal 40 dalies reikalavimus.
- A84. Kai užduoties grupės nariai nuolat tarpusavyje tariaisi ir komunikuoja, mažiau patyrę nariai gali laiku užduoti klausimus labiau patyrusiems nariams (įskaitant užduoties partnerį). Tokiu būdu užtikrinamas efektyvus vadovavimas, priežiūra ir peržiūra, kaip numatyta 30 dalyje.

Vadovavimas

A85. Vadovavimas gali apimti tokius dalykus kaip užduoties grupės narių informavimas apie šias jų pareigas:

- prisidėti prie kokybės valdymo ir jos siekimo užduoties lygmeniu savo elgesiu, komunikavimu ir veiksmais;
- išlikti budriems ir pastebėti sąmoningą ar nesąmoningą auditoriaus šališkumą laikantis profesinio skepticizmo principo, renkant ir vertinant audito įrodymus (žr. A35 dalį);
- laikytis atitinkamų etikos reikalavimų;
- atitinkamų partnerių pareigos, jeigu audito užduotį atlieka daugiau nei vienas partneris;
- atitinkamų užduoties grupės narių pareigos atlikti audito procedūras ir labiau patyrusių grupės narių pareigos vadovauti, mažiau patyrusiems užduoties grupės nariams, prižiūrėti ir peržiūrėti jų darbą;
- suprasti atliekamo darbo tikslus ir išsamius nurodymus dėl suplanuotų audito procedūrų pobūdžio, atlikimo laiko ir apimties, nurodytų bendrojoje audito strategijoje ir audito plane;
- reaguoti į grėsmes užduoties kokybės siekimui ir tikėtinam užduoties grupės atsakui. Pavyzdžiui, užduoties grupės nariai neturėtų keisti suplanuotų audito procedūrų arba jų neatlikti dėl biudžeto ar išteklių apribojimų.

Priežiūra

A86. Priežiūrą galima atlikti:

- sekant audito užduoties pažangą, taip pat stebint:
 - pažangą, remiantis audito planu;
 - ar pasiekti atlikto darbo tikslai; ir
 - ar paskirti ištekliai yra tinkami;
- imantis tinkamų veiksmų dėl klausimų, iškilusių audito metu, sprendimo, pavyzdžiui, paskiriant suplanuotas audito procedūras labiau patyrusiems užduoties grupės nariams, jeigu klausimai yra sudėtingesni nei iš pradžių buvo tikėtasi;
- nustatant dalykus, dėl kurių reikia konsultuotis ar kuriuos audito užduoties metu turėtų apsvarstyti labiau patyrę užduoties grupės nariai;
- konsultuojant ar mokant užduoties grupės narius, taip padedant jiems ugdyti įgūdžius ir kompetenciją;
- sukuriant aplinką, kurioje užduoties grupės nariai gali išsakyti savo abejones nebijodami atsakomųjų veiksmų.

Peržiūra

A87. Užduoties grupės narių darbo peržiūra suteikia pagrindą išvadai, ar buvo laikytasi šio TAS reikalavimų.

A88. Atliekant užduoties grupės darbo peržiūrą, galima apsvarstyti, pavyzdžiui, ar:

- darbas atliktas pagal audito įmonės politikas arba procedūras, profesinius standartus, taikomus teisinius ir priežiūros reikalavimus;
- buvo pastebėti svarbūs dalykai, kurie turi būti toliau svarstomi;
- vyko atitinkamos konsultacijos ir iš jų metu prietos išvados buvo dokumentuotos bei įgyvendintos;
- būtina peržiūrėti atlikto darbo pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį;
- atliktas darbas pagrindžia padarytas išvadas ir yra tinkamai dokumentuotas;
- surinkti įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus išvadai pagrįsti; ir
- audito procedūrų tikslai buvo pasiekti.

A89. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti numatyti specialūs reikalavimai dėl:

- audito dokumentų peržiūros pobūdžio, atlikimo laiko ir apimties;
- skirtingų rūšių peržiūrų, tinkamų atlikti skirtingose situacijose (pvz., kiekvieno atskiro darbo dokumento ar pasirinktų darbo dokumentų peržiūra); ir
- to, kurie užduoties grupės nariai turi atlikti skirtingų rūšių peržiūras.

Užduoties partnerio atliekama peržiūra (žr. 30–34 dalis)

A90. Pagal 230-ąjį TAS reikalaujama, kad užduoties partneris dokumentuose nurodytų peržiūros datą ir apimtį³⁹.

A91. Reikšmingus dalykus galima laiku ir užduoties partneriui priimtinu būdu išspręsti auditoriaus išvados datą arba anksčiau, jeigu užduoties partneris laiku ir tinkamais užduoties atlikimo etapais peržiūri dokumentus. Užduoties partneris neprivalo peržiūrėti visų audito dokumentų.

A92. Siekdamas nustatyti sritis, kuriose užduoties grupė priėmė reikšmingus sprendimus, užduoties partneris turi priimti profesinį sprendimą. Audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodyti dalykai, dėl kurių paprastai būtina priimti reikšmingus sprendimus. Su audito užduotimi susiję reikšmingi sprendimai gali būti priimami dėl dalykų, susijusių su bendrąja audito strategija ir audito planu, kad galima būtų užduotį prisiimti ir atlikti bei užduoties grupei padaryti išvadas. Tai gali būti, pavyzdžiui, tokie dalykai, kaip:

- su užduoties planavimu susiję dalykai, pvz., su reikšmingumo nustatymu susiję dalykai;
- užduoties grupės sudėtis, įskaitant:
 - darbuotojus, turinčius patirties specializuotoje buhalterinės apskaitos arba audito srityje;
 - darbuotojų iš paslaugų teikimo centrų pasitelkimas;
- sprendimas įtraukti auditoriaus ekspertą, įskaitant išorinį ekspertą;
- užduoties grupės atliekamas informacijos, gautos prisiėmimo ir tęsimo proceso metu, ir pasiūlytų atsakų į tokią informaciją, svarstymas;

³⁹ 230-ojo TAS 9 dalies c punktas

- užduoties grupės atliekamas rizikos įvertinimo procesas, įskaitant tuos atvejus, kai svarstydama įgimtos rizikos veiksniai ir įvertindama įgimtą riziką užduoties grupė turi priimti reikšmingą sprendimą;
- užduoties grupės atliekamas susijusių šalių santykių, sandorių ir atskleidžiamos informacijos svarstymas;
- užduoties grupės atliekamų procedūrų rezultatai reikšmingose užduoties srityse, tokios kaip, pavyzdžiui, išvados dėl tam tikrų apskaitinių įverčių, apskaitos politikos ar veiklos tęstinumo svarstymų;
- užduoties grupės atliekamas ekspertų darbo ir jų padarytų išvadų vertinimas;
- atliekant grupės auditą:
 - siūloma bendroji grupės audito strategija ir bendras audito planas;
 - sprendimai dėl komponentų auditorių dalyvavimo, įskaitant tai, kaip jiems vadovauti, prižiūrėti ir peržiūrėti jų darbą, pavyzdžiui, kai yra sričių, kuriose komponento finansinei informacijai būdinga didesnė įvertinta reikšmingo iškraipymo rizika; ir
 - komponento auditorių atliekamo darbo ir jų padarytų išvadų vertinimas;
- kaip reaguojama į dalykus, susijusius su bendrąja audito strategija ir audito planu;
- užduoties metu nustatytų ištaisytų ir neištaisytų iškraipymų reikšmingumas ir išsprendimas;
- siūloma auditoriaus nuomonė ir dalykai, pateikiami auditoriaus išvadoje, pavyzdžiui, pagrindiniai audito dalykai arba pastraipa „Su veiklos tęstinumu susijęs reikšmingas neapibrėžtumas“.

A93. Siekdamas nustatyti kitus dalykus, kuriuos reikia peržiūrėti, užduoties partneris priima profesinį sprendimą, pavyzdžiui, atsižvelgdamas į:

- audito užduoties pobūdį ir aplinkybes;
- tai, kuris audito grupės narys atliks darbą;
- dalykus, susijusius su naujausio tikrinimo rezultatais;
- audito įmonės politikų arba procedūrų reikalavimus.

Pobūdis, atlikimo laikas ir apimtis

A94. Vadovavimo, priežiūros ir peržiūros pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį būtina planuoti ir jų laikytis remiantis audito įmonės politikomis arba procedūromis, taip pat profesiniais standartais ir taikomais teisiniais ir priežiūros reikalavimais. Pavyzdžiui, audito įmonės politikose arba procedūrose gali būti nurodyta, kad:

- darbui, kuris pagal planą turi būti atliktas tarpiniu laikotarpiu, turi būti vadovaujama, jis turi būti prižiūrimas ir peržiūrimas tokiu pačiu laikotarpiu, kai atliekamos procedūros, o ne laikotarpio pabaigoje, kad galima būtų laiku imtis būtinų taisomųjų veiksmų;
- užduoties partneris turi peržiūrėti tam tikrus dalykus, o audito įmonė gali nurodyti, kokių aplinkybių ar užduočių atveju tikimasi tokių dalykų peržiūros.

Apimties keičiamumas

A95. Vadovavimo, priežiūros ir peržiūros metodas gali būti pritaikytas priklausomai nuo:

- ankstesnės užduoties grupės narių patirties su audituojamu subjektu ir audituojamoje srityje. Pavyzdžiui, jeigu su subjekto informacine sistema susijusį darbą atlieka ta pati užduoties grupė, kuri tokį darbą atliko ankstesniame laikotarpyje, ir jeigu informacinė sistema reikšmingai nesikeitė, vadovavimo užduoties grupės nariams ir jų darbo priežiūros apimtis ir dažnis gali būti mažesni, o susijusių darbo dokumentų peržiūra ne tokia išsami;
- audito užduoties sudėtingumo. Pavyzdžiui, jeigu įvyko reikšmingi įvykiai, dėl kurių sunkiau atlikti audito užduotį, vadovavimo užduoties grupės nariams ir jų darbo priežiūros apimtis ir dažnis gali būti didesni, o susijusių darbo dokumentų peržiūra – išsamesnė;
- įvertintos reikšmingo iškraipymo rizikos. Pavyzdžiui, esant didesnei įvertintai reikšmingo iškraipymo rizikai gali tekti padidinti vadovavimo užduoties grupės nariams ir jų darbo priežiūros apimtį bei dažnį ir atlikti išsamesnę jų darbo peržiūrą;
- atskirų auditą atliekančių užduoties grupės narių kompetencijos ir gebėjimų. Pavyzdžiui, mažiau patyrusiems užduoties grupės nariams gali prireikti išsamesnių nurodymų ir dažnesnio, tiesioginio bendravimo su jais darbo metu;
- to, koku būdu turėtų būti atliekamos atlikto darbo peržiūros. Pavyzdžiui, tam tikrais atvejais nuotolinės peržiūros metu gali nepavykti efektyviai pateikti nurodymų, todėl gali prireikti papildomo tiesioginio bendravimo;
- užduoties grupės struktūros ir jos narių buvimo vietos. Pavyzdžiui, vadovavimas asmenims, jų darbo priežiūra ir peržiūra, kai tokie asmenys dirba skirtinguose paslaugų teikimo centruose, gali būti:
 - formalesni ir labiau struktūrizuoti nei tuo atveju, kai visi užduoties grupės nariai dirba vienoje vietoje; arba
 - vykdomi pasitelkiant informacines technologijas, kad užduoties grupės nariam būtų lengviau tarpusavyje komunikuoti.

A96. Nustaćius užduoties aplinkybių pokyćius, gali tekti persvarstyti planuojamą vadovavimo, priežiūros ir peržiūros apimtį, atlikimo laiką ir pobūdį. Pavyzdžiui, jeigu įvertinta reikšmingo iškraipymo rizika finansinių ataskaitų lygmeniu padidėja dėl sudėtingo sandorio, užduoties partneris gali pakeisti planuojamą darbo, susijusio su tokiu sandoriu, peržiūros mastą.

A97. Pagal 30 dalies b punktą reikalaujama, kad užduoties partneris nustatytų, jog pasirinktas vadovavimo, priežiūros ir peržiūros metodas yra pritaikytas priklausomai nuo audito užduoties pobūdžio ir aplinkybių. Pavyzdžiui, jeigu labiau patyręs užduoties grupės narys negali dalyvauti užduoties grupės darbo peržiūroje arba priežiūroje, užduoties partneriui gali tekti išplėsti mažiau patyrusių užduoties grupės narių darbo priežiūros ir peržiūros apimtį.

Komunikacijų su vadovybe, už valdymą atsakingais asmenimis arba priežiūros institucijomis peržiūra (žr. 34 dalį)

A98. Siekdamas nustatyti, kurias komunikacijas raštu peržiūrėti, užduoties partneris priima profesinį sprendimą atsižvelgdamas į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes. Pavyzdžiui, atliekant auditą

įprasta tvarka, užduoties partneriui gali neprireikti peržiūrėti komunikacijų tarp užduoties grupės ir vadovybės.

Konsultacijos (žr. 35 dalį)

A99. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų kokybės tikslą dėl konsultavimosi dėl sudėtingų ir ginčytinų dalykų ir dėl to, kaip susitariama dėl išvadų ir kaip jos įgyvendinamos. Konsultacijos, kurio laikomos tinkamomis arba privalomomis, gali būti, pavyzdžiui, dėl:

- sudėtingų dalykų arba dalykų, apie kuriuos turima mažai žinių (pvz., dalykų, susijusių su apskaitiniu įverčiu, kuriam būdingas didelis neapibrėžtumas);
- reikšmingos rizikos;
- reikšmingų sandorių, kurie neatitinka įprastinės subjekto veiklos pobūdžio arba kurie šiaip atrodo neįprasti;
- vadovybės taikomų apribojimų; ir
- įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo.

A100. Konsultacijos reikšmingais techniniais, etikos ir kitais klausimais audito įmonės viduje ar, jei taikytina, audito įmonės išorėje gali būti efektyvios, kai:

- konsultuojantiems asmenims pateikiami visi susiję faktai, kuriais remdamiesi jie gali pateikti kompetentingą patarimą; ir
- konsultuojantys asmenys turi tinkamų žinių, reikiamo darbo stažo ir patirties.

A101. Užduoties grupės nariams, atsižvelgiant į audito įmonės politikas arba procedūras, gali būti pravartu kreiptis patarimo ir į asmenis už audito įmonės ribų, pavyzdžiui, jeigu pati audito įmonė neturi tinkamų vidaus išteklių. Užduoties grupė gali pasinaudoti kitų audito įmonių, profesinių organizacijų, priežiūros institucijų ar komercinių organizacijų, teikiančių atitinkamas kokybės kontrolės paslaugas, konsultavimo paslaugomis.

A102. Jeigu užduoties grupei reikia kitų nei užduoties grupės nariai asmenų konsultacijos dėl sudėtingo arba ginčytino dalyko, tai rodo, kad toks dalykas yra pagrindinis audito dalykas⁴⁰.

Užduoties kokybės peržiūra (žr. 36 dalį)

A103. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų politikas arba procedūras, kurios taikomos užduoties kokybės peržiūroms pagal 2-ąją TKVS⁴¹ ir pagal kurias užduoties kokybės peržiūra būtų privaloma tam tikro tipo užduotims⁴². 2-ajame TKVS nagrinėjamas užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens paskyrimas ir tinkamumas bei užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens pareigos, susijusios su užduoties kokybės peržiūros atlikimu ir dokumentavimu.

Užduoties kokybės peržiūros užbaigimas prieš datuojant auditoriaus išvadą (žr. 36 dalies d punktą)

A104. Pagal 700-ąją TAS (persvarstyta) reikalaujama, kad auditoriaus išvadoje būtų nurodyta data ne ankstesnė kaip data, kai auditorius surinko pakankamą tinkamą įrodymų, kuriais remdamasis jis turi

⁴⁰ 701-ojo TAS 9 ir A14 dalys

⁴¹ 2-asis TKVS „Užduoties kokybės peržiūros“

⁴² 1-ojo TKVS 34 dalies f punktas

pareikšti auditoriaus nuomonę apie finansines ataskaitas⁴³. Jeigu taikoma audito užduočiai, pagal 2-ąją TKVS ir šį TAS gali būti draudžiama užduoties partneriui datuoti užduoties ataskaitą, kol nebus gautas užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens pranešimas apie užbaigtą užduoties kokybės peržiūrą. Pavyzdžiui, jeigu užduoties kokybės peržiūrą atliekantis asmuo komunikuoja užduoties partneriui apie savo abejones dėl to, kad reikšmingi užduoties grupės priimti sprendimai ir jų pagrindu padarytos išvados yra netinkami, užduoties kokybės peržiūra laikoma nebaigta⁴⁴.

A105. Užduoties kokybės peržiūrą atlikus laiku ir tinkamais audito užduoties etapais, užduoties grupė gali reikšmingus dalykus išspręsti laiku ir užduoties kokybės peržiūrą atliekančiam asmeniui priimtiniu būdu auditoriaus išvados datą arba anksčiau.

A106. Užduoties kokybės peržiūrą gali būti lengviau atlikti efektyviai ir laiku, kai užduoties grupė ir užduoties kokybės peržiūrą atliekantis asmuo dažnai tarpusavyje komunikuoja visos audito užduoties metu. Be reikšmingų dalykų aptarimo su užduoties kokybės peržiūrą atliekančiu asmeniu, užduoties partneris gali pavesti kitam užduoties grupės nariui koordinuoti užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens užklausas.

Nuomonių skirtumai (žr. 37–38 dalis)

A107. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų tikslą siekti kokybės sprendžiant nuomonių skirtumus tarp užduoties grupės narių, tarp užduoties grupės ir užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens arba asmenų, dirbančių su audito įmonės kokybės valdymo sistema. Pagal 1-ąją TKVS taip pat reikalaujama, kad audito įmonė būtų informuojama apie nuomonių skirtumus ir kad jie būtų išspręsti.

A108. Kai kuriais atvejais užduoties partnerio gali netenkinti tai, kaip buvo išspręsti nuomonių skirtumai. Tokiais atvejais užduoties partneris gali imtis, pavyzdžiui, tokių tinkamų veiksmų:

- kreiptis teisinio patarimo; arba
- atsisakymas atlikti audito užduotį, jeigu atsisakymas yra galimas pagal taikomus įstatymus ar teisės aktus.

Stebėseną ir taisymas (žr. 39 dalį)

A109. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė taikytų stebėsenos ir taisymo procesą. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė komunikuotų užduočių grupėms apie audito įmonės stebėsenos ir taisymo procesus, kad jie galėtų imtis skubių ir tinkamų veiksmų, atsižvelgdami į savo pareigas⁴⁵. Be to, audito įmonė gali naudoti užduoties grupės narių pateiktą informaciją savo stebėsenos ir taisymo procese, o užduoties grupės nariai, audito metu priimdami profesinį sprendimą ir laikydamiesi profesinio skepticizmo principo, gali išlikti budriais ir pastebėti informaciją, kuri gali būti svarbi tokiam procesui.

A110. Audito įmonės pateikta informacija gali būti svarbi audito užduočiai, kai ji yra susijusi su, pavyzdžiui, pastebėjimais dėl kitos užduoties, kurią atliko užduoties partneris arba kiti užduoties grupės nariai, vietinio audito įmonės skyriaus pastebėjimais arba ankstesnių subjekto auditų tikrinimo rezultatais.

⁴³ 700-ojo TAS (persvarstyto) 49 dalis

⁴⁴ 2-ojo TKVS 26 dalis

⁴⁵ 1-ojo TKVS 47 dalis

A111. Apsvarstęs informaciją, kurią audito įmonė komunikuoja savo stebėsenos ir taisymo proceso metu, ir tai, kaip tokia informacija gali paveikti audito užduotį, užduoties partneris gali apsvarstyti audito įmonės parengtus ir įgyvendintus taisomuosius veiksmus, skirtus reaguoti į nustatytus trūkumus, ir, atsižvelgdamas į užduoties pobūdį bei aplinkybes, atitinkamai juos komunikuoti užduoties grupei. Užduoties partneris taip pat gali nustatyti, ar reikia imtis papildomų taisomųjų veiksmų užduoties lygmeniu. Pavyzdžiui, užduoties partneris gali nustatyti, kad:

- reikia pasitelkti auditoriaus ekspertą; arba
- reikia išplėsti vadovavimo, priežiūros bei peržiūros pobūdį ir apimtį bei prailginti atlikimo laiką toje srityje, kurioje buvo nustatyti trūkumai.

Jeigu nustatytas trūkumas neturi įtakos audito kokybei (pvz., jis yra susijęs su technologiniais ištekliais, kurių užduoties grupė nenaudojo), tolesnių veiksmų gali neprireikti.

A112. Nustatytas audito įmonės kokybės valdymo sistemos trūkumas dar nebūtinai reiškia, kad audito užduotis buvo atlikta ne pagal profesinius standartus ir taikomus teisinius ir priežiūros reikalavimus ar kad auditoriaus išvada nebuvo tinkama, atsižvelgus į aplinkybes.

Bendros atsakomybės už kokybės valdymą ir jos siekimą prisiėmimas (žr. 40 dalį)

A113. Pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad audito įmonė nustatytų kokybės tikslą, susijusį su užduoties grupės supratimu apie savo pareigas atliekant užduotį ir jų vykdymą. Be to, pagal 1-ąją TKVS reikalaujama, kad užduoties partneriai prisiimtų bendrą atsakomybę už kokybės valdymą ir jos siekimą bei pakankamą ir tinkamą dalyvavimą visos užduoties metu.

A114. Laikantis nuostatų dėl 40 dalies taikymo nustatoma, kaip užduoties partneris, atsižvelgdamas į audito užduoties pobūdį ir aplinkybes, laikėsi šio TAS reikalavimų bei kaip audito dokumentai patvirtina audito partnerio dalyvavimą visos audito užduoties metu, kaip tai apibūdinta A118 punkte.

A115. Užduoties partnerio nepakankamo ir netinkamo dalyvavimo požymiais gali būti, pavyzdžiui, tai, kad:

- užduoties partneris laiku neperžiūri, kaip suplanuota audito užduotis, taip pat neperžiūri reikšmingo iškraipymo rizikos įvertinimo ir atsakų į tokią riziką parengimo;
- yra įrodymų, kad asmenys, kuriems buvo paskirta atlikti atitinkamas užduotis, veiksmus ar procedūras, nebuvo tinkamai informuoti apie savo pareigas ir viršenybę, paskirto darbo apimtį ir tikslus, negavo kitų reikalingų nurodymų arba svarbios informacijos;
- trūksta įrodymų apie užduoties partnerio vadovavimą kitiems užduoties grupės nariams, jų darbo priežiūrą ir peržiūrą.

A116. Jeigu remdamasi savo dalyvavimu užduoties metu užduoties partneris negali nustatyti, kad priimti reikšmingi sprendimai ir padarytos išvados yra tinkami, jam nepavyks nustatyti to, ko reikalaujama pagal 40 dalį. Užduoties partneris turi ne tik atsižvelgti į audito įmonės politikas arba procedūras, kuriose gali būti nurodyta, kokių veiksmų būtina imtis tokiomis aplinkybėmis, bet ir imtis tokių veiksmų, kaip, pavyzdžiui:

- atnaujinti ir pakeisti audito planą;
- iš naujo įvertinti suplanuotą strategiją dėl peržiūros pobūdžio ir apimties bei pakeisti suplanuotą strategiją didinti užduoties partnerio dalyvavimą; arba

- konsultuotis su darbuotojais, kuriems priskirta atsakomybė už tam tikrų kokybės valdymo sistemos aspektų veikimą.

Dokumentavimas (žr. 41 dalį)

A117. Pagal 230-ąjį TAS⁴⁶, audito dokumentai įrodo, kad auditas atliekamas laikantis TAS reikalavimų. Tačiau auditoriui nėra būtina ir tikslinga dokumentuoti kiekvieno audito metu apsvastyto dalyko ar priimto profesinio sprendimo. Be to, auditoriui nebūtina atskirai dokumentuose nurodyti (pavyzdžiui, kontroliniame klausimyne) atitikties dalykams, jeigu atitiktį jiems įrodo į audito bylą įtraukti dokumentai.

A118. Šio TAS reikalavimų įvykdymą, įskaitant reikalavimus dėl užduoties partnerio dalyvavimo ir dalykų pagal 40 dalį nustatymo, galima dokumentuoti skirtingais būdais, priklausomai nuo audito užduoties pobūdžio ir aplinkybių. Pavyzdžiui:

- vadovavimą užduoties grupei galima dokumentuoti pasirašant audito planą ir projekto valdymo veiklą;
- užduoties grupės susitikimų protokolai gali būti naudojami kaip įrodymas, kad užduoties partnerio komunikacija ir kiti jo veiksmai, kurie susiję su kultūra ir laukiamu elgesiu ir kurie demonstruoja audito įmonės įsipareigojimą siekti kokybės, buvo aiškūs, nuoseklūs ir efektyvūs;
- užduoties partnerio ir kitų užduoties grupės narių, prireikusių, ir užduoties kokybės peržiūrą atliekančio asmens, aptarimų darbotvarkės, patvirtinimai ir įrašai apie tai, kiek laiko užduoties partneris skyrė užduočiai, gali būti naudojami kaip užduoties partnerio dalyvavimo viso audito metu ir kitų užduoties grupės narių darbo priežiūros įrodymas; arba
- užduoties partnerio ir kitų užduoties grupės narių pasirašymas gali būti įrodymu to, kad darbo dokumentai buvo peržiūrėti.

A119. Esant aplinkybėms, dėl kurių kyla rizika, kad nebus pasiekta audito užduoties kokybė, gali būti svarbu laikytis profesinio skepticizmo požiūrio ir dokumentuoti, kaip auditorius svarstė jo laikytis. Pavyzdžiui, jeigu užduoties partneris gauna informacijos, dėl kurios audito įmonė galėtų atsisakyti atlikti užduotį (žr. 24 dalį), dokumentuose gali būti paaiškinta, kaip užduoties grupė elgėsi tokiomis aplinkybėmis.

A120. Remiantis pakankamai išsamiai ir detaliam sudokumentuotomis konsultacijomis su kitais profesionalais dėl sudėtingų ar ginčytinų dalykų galima suprasti:

- dalyko, dėl kurio norėta konsultuotis, pobūdį ir apimtį; ir
- konsultacijos rezultatus, įskaitant priimtus sprendimus, tokių sprendimų pagrindą ir tai, kaip jie buvo įgyvendinti.

⁴⁶ 230-ojo TAS A7 dalis

Tarptautinė buhalterių federacija (toliau – IFAC®, angl. *International Federation of Accountants*®) remia struktūras ir procesus, kurie yra *IESBA* veiklos pagrindas.

IAASB ir *IFAC* neprisiima atsakomybės už asmens patirtus nuostolius, jeigu jis ėmėsi arba nesiėmė veiksmų remdamasis šio leidinio medžiaga, neatsižvelgiant į tai, ar tokie nuostoliai susidarė dėl aplaidumo arba kitų priežasčių.

IFAC išleido *International Standards on Auditing*, *International Standards on Assurance Engagements*, *International Standards on Review Engagements*, *International Standards on Related Services*, *International Standards on Quality Control*, *International Auditing Practice Notes*, diskusinius projektus, konsultacijų dokumentus ir kitus *IAASB* leidinius bei jai priklauso visų šių leidinių autorių teisės.

© 2020 m., autorių teisės priklauso *IFAC*. Visos teisės saugomos. Šį leidinį galima atsisiųsti adresu www.iaasb.org ir naudoti asmeninems ir nekomercinėms (t. y. profesinėms ar tyrimo) reikmėms. Būtina gauti raštišką leidimą šį dokumentą versti, kopijuoti, saugoti arba perduoti, arba naudoti kitais panašiais tikslais.

International Auditing and Assurance Standards Board, *International Standards on Auditing*, *International Standards on Assurance Engagements*, *International Standards on Review Engagements*, *International Standards on Related Services*, *International Standards on Quality Control*, *International Auditing Practice Notes*, *IAASB*, *ISA*, *ISAE*, *ISRE*, *ISRS*, *ISQC*, *IAPN* ir *IAASB* logotipai yra *IFAC* prekių ženklai arba JAV ir kitose šalyse įregistruoti *IFAC* prekių ir paslaugų ženklai.

Informaciją apie autorių teises, prekių ženklus ir leidimus rasite paspaudę [permissions](#) arba susisiekę el. pašto adresu permissions@ifac.org.

Šis *International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)* parengtas 220-asis tarptautinis audito standartas (TAS) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“, kurį 2020 m. gruodį anglų kalba išleido *International Federation of Accountants (IFAC)* ir kurį 2023 m. sausį į lietuvių kalbą išvertė Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, yra platinamas gavus *IFAC* leidimą. 220-ojo tarptautinio audito standarto (TAS) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“ vertimo procesas buvo apsvarstytas *IFAC* ir vertimas atliktas remiantis *Policy Statement—Policy for Translating Publications of the International Federation of Accountants* (liet. „Politikos pareiškimas – *IFAC* išleistų standartų vertimo ir platinimo politika“). Visas patvirtintas *IAASB* parengto 220-ojo tarptautinio audito standarto (TAS) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“ tekstas yra *IFAC* išleistas anglų kalba. *IFAC* neprisiima atsakomybės už vertimo tikslumą ir išsamumą arba veiksmus, kurių gali būti dėl to imamasi.

© 2020 m. 220-ojo tarptautinio audito standarto (TAS) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“ teksto anglų kalba autorių teisės priklauso *IFAC*. Visos teisės saugomos.

© 2023 m. 220-ojo tarptautinio audito standarto (TAS) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“ teksto lietuvių kalba autorių teisės priklauso *IFAC*. Visos teisės saugomos.

Originalus pavadinimas: *International Standard on Auditing (ISA) 220, Quality Management for an Audit of Financial Statements*

Susisiekite adresu Permissions@ifac.org, jei norite gauti leidimą šį dokumentą kopijuoti, saugoti arba perduoti, arba naudoti kitais panašiais tikslais.